

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bnl. Reg. Ferdinánd (Tózséfi főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürögnyom: Közlöny. Arad. -: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosi kiadása és rotációs nyomása, Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lejelle több. -: Ezves szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. -: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. -:

XLVII. évfolyam, 275. szám *

Főszerkesztő: SIAUBER JOZSEF
1897-1932.

* Péntek, 1932. november 25

Nincs haladék!

Négy hónappal ezelőtt Németország, hat héttel ezelőtt Magyarország, Görögország és két balti állam, három héttel ezelőtt Franciaország és Anglia, négy nappal előbb pedig Olaszország és Lengyelország jelentették be Washingtonban, hogy nem fogják rendezni december hó 15-ig esedékes amerikai tartozásukat. Több európai adós-állam a fentebb felsoroltakon kívül kisebb-nagyobb haladék elnyerése érdekében küldött követeket a bukott, de még hatalmon lévő Hoover elnökhöz és az amerikai Egyesült-Államok Mr. Presidentjének még a White House legendásan puritán dolgozó-szobájában kellett tudomásul vennie, hogy a nagy kíséreltet, a Hoover-moratórium vajmi keveset segített a hadiadósságokba és államkölcsonökbe-súlyedtt agg Európán.

Hoover után tehát megbukott a moratórium vérmes reményekkel kísért intézménye is. Európa államai, a maguk differenciált külpolitikájukkal és egymással gyakran élesen szembenálló gazdaságpolitikájukkal egy szempontból egységes frontba sorakoznak Amerikával szemben. Ez az egyöntetű elv pedig az, hogy valamennyiük felfogása szerint az államközi adósságok ügye az 1914-18-iki évi tömegmészárlások lezárása után zajló gazdasági világháború tizennegyedik évében feltétlenül revizóra szorul.

Hoover kénytelen volt megállapítani, hogy Amerika nem adhat halasztást az európai adós-államok számára. Kénytelen volt vele, mert az amerikai Egyesült-Államok maguk is különböző kötelezettségeket vállaltak belföldi hitelezőkkel szemben a decemberi terminusokra és az amerikai hadianyag-gyárak, az amerikai farmerek nem hajlandók a maguk követeléseiket elengedni csak azért, mert az európaiak nem tudnak fizetni. Az amerikai tőkeérdekeltségeket nem érdekli, hogy már a békeévekben Angliában adóba kellett befizetni a jövedelmek 45-55 százalékát és ha ez az Anglia most mégsem tud fizetni, ez valami többet jelent annál, hogy pillanatnyilag üres a kasszája. Tudjuk mindnyájan, hogy Romániában sem alacsonyok a közteherviselési kötelezettségek, kell valamiből fedezni a nagy államháztartás kiadásait és a külföldi kölcsönök esedékességeit — de mindez hidegen hagyja Amerikát. Adós, — fizess! — ez az egyetlen kategorikus elv kapcsolja az amerikai Egyesült-Államokat a gazdasági krízisben vergődő európai kontinenshez, tehát elküldik a felszólító leveleket a Fehér-Házból a bajbajutott adósokhoz: nincs haladék, tessék fizetni!

Az amerikai szenátus, melynek nacionalizmusa főleg „tartozik”- és „követel”-tételeken épült fel, attól sem riad vissza, hogy sutbarakva a Monroe-elvet, beleavatkozzék az európai pénzügyi káosz ügyeibe, csak hogy pénzmentse. Nagyobb megértést tanácsol az európai államoknak egymás között a leszerelés kérdéseiben és szigorúan követeli a ratifikált szerződések pontjainak tiszteletben-tartását. Ilyen körülmények között egyáltalán nem irigylésre méltó Rooseveltt elnök jövőd szerepe, ki a világ-gazdaság legsúlyosabb problémáját fogja örökölni az USA elnökségével együtt.

Valószínűnek látszik, hogy az amerikai hivatalos gazdaságpolitika inkább újabb kölcsönöket fog nyújtani régi adóssainak közvetett utakon, csak hogy megőrizze reputációját és elveinek merev igazát úgy a belföldi hitelezők, mint a külföldi adósok előtt. S ha ezen az úton el is odázza a háborús adósságok és az állam-

Anglia újból megtagadta kölcsönének visszafizetését

Kamatokon kívül mást nem ad. --

Kereskedelmi háború a két nagyhatalom között. -- Franciaország is megkapta Amerika elutasító válaszát. -- „Franciaország nem könyörög az engedelményekért” — hangoztatják a francia lapok. -- Közép- és Kelet-Európa nem kap új kölcsönt. -- Általános leszerelés helyett Németország fegyverkezését is megengedik. -- Súlyos pénzügyi válság Franciaországban

Érdekes hírt hoz a párisi távirat: Franciaországban, — amerikai mintára, — az elégedetlen tömegek „éhségfelvonulásra” készülnek. Míg a francia kormányt a genfi tárgyalások és főleg a leszerelés nagy kérdései foglalkoztatják, az adózó-tömegek egyre elégedetlenebbek sorsukkal és demonstratív eszközökkel kívánják rá felhívni az illetékes körök figyelmét. Nem lehetetlen, hogy Moszkva keze is aktív szerepet játszik a francia kommunista-párt célkitűzéseiben, de annyi kétségtelen, hogy a francia tömegek élete sem a legrózsásabb és a világgazdasági válság erősen érzétteti hatását a világháború győztes országainak társadalmi rétegeiben is.

Ennél még nagyobb eseménye a világpolitikának az, hogy Anglia megtagadta a december 15-iki lejáratu adósság lefizetését és az angol sajtó egyértelműen a kereskedelmi háború mellett foglalt állást.

Franciaország nem könyörög, habár súlyos helyzetben van

Párisból jelentik: A francia kormány ma kapta meg hivatalosan Amerika elutasító válaszát a moratórium ügyében. A sajtó fölényes hangon ír a válasszal kapcsolatos körülményekről és jó arccal fogadja az elutasítás következtében előállott helyzetet. Valamennyi lap kifejti, hogy Franciaországot semmi esetre se hozza zavarba a moratórium meghiusulása és távol áll tőlük az, hogy könyörgésre fogják a dolgot Amerikával szemben.

Párisból jelentik: Most tették közzé hivatalosan a francia kormány ez évi zárszámadását. Ebből megállapítható, hogy október havában 4016 millió frank folyt be adóból, tehát 1107 millióval kevesebb, mint az elmúlt év

októberében. A folyó költségvetési év első hónapjának eredménye 21.894 millió frankot tesz ki, összesen 4026 millió frankkal kevesebbet, mint az elmúlt költségvetési év megfelelő idejében.

Párisból jelentik: A francia munkanélküliek december 9-ikére éhségfelvonulást terveznek, amit Páris uccáin akarnak megtartani. A éhségmorsot a francia kommunista párt szervezi és az előzetes tervek szerint, hatalmas tömegeket akarnak ez alkalommal felvonultatni. Az egész országban folyik az agitáció, hogy december 9-ikén minél nagyobb tömegekben jöjjen fel Párisba, a vidéki városok és falvak népe. A parlament előtti teret jelölték meg találkozóhelyül, innen indul el az éhségtüntető felvonulása december 9-ikén. Egyelőre az a helyzet, hogy nem valószínű, hogy a belügyminiszter engedélyezi az éhségfelvonulást.

Párisból jelentik: Az „Echo de Paris” genfi tudósítója szerint, a leszerelés kérdése rendkívül válságos körülmények közé jutott. A nagyhatalmak erős nyomást gyakorolnak a francia delegációra, amely előtt két lehetőség van: vagy enged a nyomásnak, vagy teljesen elszigetelődik. Párisban a genfi hírek nyomán kívánatosnak tartják, hogy Herriot váltsa fel Genfben Paul Boncourt, a leszerelési konferencia delegációjának vezetőjét. A Petit Parisienne jelentése szerint, a francia elgondolás a következőképpen alakult ki a leszerelési, illetve fegyverkezési egyenjogúság kérdésében: Franciaország beleegyezik Németország fegyverkezési egyenjogúságába. Ezzel szemben a németek nem fegyverkeznek újra és semmilyen tekintetben nem folyamodnak erőszakos eszközökhöz.

Kereskedelmi háború Anglia és Amerika között

Londonból jelentik: Kritikus időkben az angol közvélemény mindig bámulatos higgadt-ságot szokott tanusítani. Így történt most is, mikor Washingtonból megjött a kiábrándító megszabadulna az amerikai zaklatástól. A Beacember 15-én esedékes adósságrészletre. A mai reggeli lapok jelentik, hogy újabb jegyzéket intéz az amerikai kormányhoz.

Ez a memorandum részletesen ki fogja fejteni, hogy nemzetközi okokból a mostani időpont nem alkalmas a hadiadósságok esedékes összegének átutalására. Ha már az amerikai kormány ragaszkodik a fizetéshez,

érje be a kamatokkal és a 65 millió dollárra rugó tőkeamortizációval várjon jobb időkig.

New-Yorkból egyidejűleg az a hír jött, hogy a

közi tartozások revíziójának ügyét, feltétlenül keresni fog az újabb kamatokon. Kétséges azonban, hogy ezt az újabb játékot vállalják-e az európai államok és bírják-e tovább ezeknek adófizető? Két világ rész, az Ó- és Újvilág

Morgan-csoport hajlandó Angliának a font támogatására 20 millió dolláros hitelt folyósítani. Ezt az ajánlatot angol pénzügyi körökben vegyes érzelmekkel fogadják, mert kinos emlékeket ébreszt azokból a reparációs időkben, amikor Amerika

egyik kezével bezsebelte a jóvátételeket és másik kezével súlyos feltételek mellett kölcsönt folyósított Németországnak.

Erélyes intézkedés az USA ellen

Az alsóházban tegnap este Amergy a konzervatív kormány volt gyarmatiügyi minisztere azt az eszmét penditette meg, hogy három évre előre ki kellene fizetni Amerikának a háborús tartozások törlesztéseit, még pedig aranyban az angol nemzeti bank tartalékából; de

nemzetgazdasági rendszere jutott egymással ellentétes útközpontra a Hoover-moratórium roncsai fölött és az egymás felé dühöngő államkolosszusok között remegve figyel az adófizető-parány; mi lesz mind ennek a vége?

egyidejűleg fel kellene mondani Amerikának a kereskedelmi szerződést és

az amerikai behozatalt azonnali érvény-nyel védővámokkal kell sújtani.

Ily módon Anglia az egész világ előtt jelét adná annak, hogy mit tart az aranystandard felől és jelentés, hogy Amerika nem ad haladékot a de-verbrook-sajtó és a szociálista lapok ugyanilyen hangnemben irnak.

Londoni jelentések szerint a lapok arról cikkeznek, hogy valószínűleg kényszerítve lesz Anglia a font standardjának megóvása miatt, ismét halasztást kérni, vagy újabb moratóriumot kérő jegyzéket előterjeszteni. Ezzel szemben az angol alsóházban sokkal fölényesebb hangon tárgyaltak ma a moratórium visszautasításáról. Amory volt gyarmatügyi miniszter előterjesztette azon tervét, hogy fizessék ki amerikai adósságaikat három évre előre és ezzel egyidejűleg mondja fel Anglia az Egyesült-Államokkal fennálló kereskedelmi szerző-

dését, aminek következtében azonnal életbe léptethetik a behozatali védővámokat és az Egyesült-Államokból importált árucikkeket hatalmas vámmilletékekkel sújtják. Angliának be kell bizonyítania, hogy mennyit tart az aranystandard megóvásáról.

A londoni Times a stresai konferenciával kapcsolatban arról ír, hogy a konferencián tárgyaltásra kerülő javaslatok közül legfontosabb az adósságok szabályozása. Ausztriában és Magyarországon, ahol a rövidlejáratu kölcsönök súlyos külföldi összegek kivételétől függenek, lehetetlen korlátozásokat alkalmazni. A stresai konferencia feladata az, hogy megállapítsa az államok fizetőképességét. A Népszövetség feladata azután, hogy kimondja: a közép- és keleteurópai államok mindaddig nem kapnak új kölcsönt, amíg nem mérséklék a vámtarifákat és nem szabályozzák pénzügyi viszonyukat. Ez a döntés — a Times meggyőződése szerint — nagy befolyást gyakorolna a közvéleményre.

„Felfüggesztjük a városi lakosság elleni végrehajtásokat. Megmarad a jogszerű mezőgazdasági konverzió” — mondta Maniu Gyula a képviselőházban. — Megvédték a Semmitőszéket

Bucurestiből jelentik: A képviselőház ma délutáni ülésén Maniu Gyula miniszterelnök ismertette a törvényhozással a kormány álláspontját a semmitőszékek a konverziós törvény ügyében hozott ítéletével szemben. A legfőbb bíróság — mondta a miniszterelnök — a Iorga-kormány idején hozott Argetioanu-féle konverziós törvényt minősítette alkotmányellenesnek. *A kormánynak semmi kifogása sincs az ítélet ellen, a bíróság csak kötelességét teljesítette, amikor ítéletét legjobb meggyőződése szerint meghozta.* A semmitőszék azonban a kérdésnek csak jogi oldalát vizsgálta, mert ez tartozik hatáskörébe, ez azonban a kérdésnek jelentéktelenebb része. Sokkal fontosabbak a probléma gazdasági és szociális vonatkozásai, a melyeket a törvényhozásnak meg kell oldania a semmitőszéki döntés dacára is. Kétségtelen, hogy ez a bíról döntés nem a Vajda-kormány konverziós törvénye ellen irányul, hanem kizárólag az Argetioanu-féle ellen. A Mironescu-féle törvény az abban foglalt moratóriummal együtt változatlanul érvényben van. *A semmitőszék döntése egyébként sem vonatkozik a jogszerű konverzióra.* A kormánynak a jogszolgáltatás szempontjain felül az élet realitárait is néznie kell, ez pedig azt mutatja, hogy a gazdák nem tudnak fizetni, rajtuk segíteni kell és erre a célra változatlanul fenntartjuk a jogszerű konverziót.

A városi lakosságról is gondoskodni kell

— Hangsúlyozni kívánom, — folytatta a miniszterelnök, — hogy nemcsak a földművelő osztálynál, hanem más termelési ágánál és társadalmi rétegnél is ugyanilyen a helyzet, a kormánynak tehát erről is gondoskodnia kell. A városi adósságok és a városi lakosság ellen vezetett végrehajtásoknak bizonyos körülmények között való felfüggesztéséről javaslatot készítünk...

Lupu dr.: De gyorsan, miniszterelnök ur, mert a hitelezők nem fogják megvárni az Önök javaslatának előterjesztését!

Maniu miniszterelnök: A javaslatokkal nem fogunk késni, ezek azonban csak átmeneti megoldást hozhatnak, mert a kérdés alapja az ország pénzügyi helyzetének egészségesítése tétele. A kormány a pénzügyi viszonyok szanálására is javaslatokat fog előterjeszteni, amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy az országot elindítsák a fejlődés és a boldogulás útján. (Percekig tartó taps és éljenzés.)

Popovici Mihály igazságügyminiszter szólalt fel ezután, hogy védelmébe vegye a Semmitőszék bírait, a Lupu-féle inszINUÁCIÓ ellen. Nem engedhető meg, — mondta az igazságügyminiszter, — hogy valaki ilyen könnyeimű kijelentéseket tegyen az ország legfőbb bíróságának tiszteletreméltó tagjairól. Megállapítja, hogy a Semmitőszék bírái között egyetlenegy mezőgazdasági hitelező nincs, akit a konverzió fenntartásához, vagy eltörlesztéséhez bármilyen érdek fűz. De ha volna is, az ország legtekintélyesebb bírának lelkiismeretességét és tárgyilagosságát ekkor sem volna szabad kétségbevonni.

Lupu Miklós dr. kijelenti, hogy semmitféle pozitív állítást nem tett, ő csak kérdezett. Kifogásolja a semmitőszéki bírák nagy számát és hivatkozik arra, hogy a francia hasonló bíróságnak mindössze hét tagja van.

Popovici igazságügyminiszter: Franciaországban a Semmitőszék hatásköre más, mint nálunk.

A képviselőház ezután folytatta a válaszfelirati javaslatnak vitáját, amelyhez Victor Eitimiú szólalt fel és befejezte tegnapelőtt megkezdett beszédét.

Bonyodalom a két báró Bohus Zsigmond tévedésből végrehajtó jelent meg a világosi történelmi kastélyban

A csendes, világosi Bohus-kastély ősi falai között tegnap olyan jelenet játszódott le, amelyre sok évtizedes fennállása óta nem volt példa. Egy hivatali hatalmától ugylátszik elkápráztatott adóvégrehajtó hangos botrányt rendezett, sőt olyan viselkedést tanusított a kastély urnőjével, özv. báró Bohus Lajosnéval szemben, amelynek hamarosan következményei lesznek. A nagy feltűnést keltett esetről az alábbiakban számol be az Aradi Közlöny tudósítója:

Tegnap délelőtt megjelent a Bohus-kastélyban Dragalina adóvégrehajtó, aki báró Bohus Zsigmondot kereste. Miután a báró jelenleg nem tartózkodik otthon, helyette özv. báró Bohus Lajosné fogadta a végrehajtót, aki bejelentette, hogy báró Bohus Zsigmond adótartozása fejében foglalni jött.

— Kérem, ez lehetetlen, — jelentette ki a báróné — mert Bohus Zsigmond báró nem tartozik adóval.

A végrehajtót azonban nem sikerült meggyőzni és Dragalina bejelentette, hogy lefoglalja és elviszi a hátralékos adó fejében az egyik szobában levő fotójóket. Szóváltás keletkezett, amely mind élesebbé vált és amelynek tolymán a végrehajtó egyszerűen térelökte

Iorga szenvedélyes támadása Titulescu ellen

A külügyminiszter szenzációs adatokkal leplezte le Iorga tanárt.

Bucurestiből jelentik: A Szenátus mai ülésén Iorga Miklós terjesztette elő már korábban bejelentett interpellációját Titulescu külügyminiszterhez. Szenvedélyesen, de az őt jellemző finom szarkazmussal támadta politikai ellenfelét, elmondotta, hogy kormányelnöksége alatt mi történt az orosz kérdésben, majd Titulescut perszifálta azon magatartása miatt, amelyet a különböző kormányváltozások alkalmával tanusított.

Titulescu válaszában igyekezett épp olyan szellemes visszavágásokat osztogatni, mint amilyenekben része volt. Kijelentette, hogy nem követi Iorgát a tévedések és valótlanságok (Inexactitate) útján, mert akkor az egész ülést ki kellene beszélnie. Iorgát senkinek nem kellett megbuktatnia, az ő kormánya maga bukkott meg, az ügyetlenségek egész sora miatt. A Vajda-kormány is lemondott volt már, amikor ő az országba érkezett. Hogy mennyire tört a hatalom után, azt mi sem bizonyítja jobban, minthogy háromszor volt deszignált miniszterelnök és háromszor adta vissza megbízatását az uralkodónak. Iorga kormánya téves utakon járt és hibákat követett el az orosz szerződés kérdésében és ő ezért lemondott állásáról és lemondását csak akkor vonta vissza, amikor látta, hogy Iorgaék az elkövetett hibákat igyekeznek jóvátenni, de Iorga tévedésel miatt újból lemondott. Iorga Miklós lehet nagy író, konstatálnia kell azonban, hogy mi sokkal könnyebb, mint cselekedni.

Titulescunak az a bejelentése, hogy követi állásáról már a Iorga-kormány alatt is lemondott volt, politikai körökben nagy feltűnést keltett, amit annakidején nem közöltek a nyilvánossággal.

A külügyminiszter válaszára Iorga Miklós röviden reflektált és kijelentette, hogy más választ várt Titulescutól. Ő igyekezett kerülni a személyeskedéseket és elvárta volna a külügyminisztertől, hogy ő is tárgyilagos maradjon.

özv. báró Bohus Lajosné útjából és megkezdte munkáját. Időközben hazaérkezett a báróné veje, Jakubovics földbirtokos, akinek elmondották a történeteket. A földbirtokos nyomban felkereste Oanea világosi perceptort, akinek bejelentette az incidenst és elégtételt kért a súlyos sérelemért. A perceptor felhaborodással vette tudomásul a történeteket, nyomban írásbeli utasítást adott a végrehajtónak, távozzon a kastélyból és a legteljesebb elégtételt ígérte az idős báróné számára.

A földbirtokos ezután a perceptorral együtt megtekintette az adókönyveket, annak megállapítására, hogyan terhelték meg adóhátralékkal báró Bohus Zsigmondot. És ekkor derült ki, hogy tévedés, illetve névcsere történt. Báró Bohus Zsigmond nagybátyjának, id. Báró Bohus Zsigmondnak, aki már esztendőekkel ezelőtt elhunyt, többek között néhányholdas földdarabja volt a világosi határban. Elhunyt után a földet a család másik ága örökölte, azonban az adólajstromban még mindig az ő nevében szerepelt és most egyszerűen unokaöccsén akarták behajtani az adótartozást. A tévedést természetesen nyomban korrigálták és a perceptor kijelentette, hogy a hivatali hatalmával visszaélt végrehajtó büntetésben részesül. Az eset élénk feltűnést keltett Világoson és környékén.

Az új maximális árak miatt kenyérinség fenyegeti Aradot

jelentették ki a város ármaximáló ülésén. — Szombattól kezdve csak integral-kenyeret árusíthatnak a pékek. — Az integral-kenyér maximális ára nyolc lej ötven bani.

November hó 25-én, pénteken az egész ország területén életbelép az új, egységes kenyértípus, az úgynevezett integrál-kenyér, amelynek bevezetése szükségessé tette a városi hatóságok számára, hogy a maguk részéről új alapokon szabják meg a liszt és a kenyér maximális árát. Ez ügyben csütörtökön délben ült össze a város maximális árnegotációs bizottsága, amelyen kivétel nélkül megjelentek az egyes ipari érdekeltségek képviselői is.

A bizottsági ülést megelőzőleg a város gazdasági hivatala telefonon megkereste a bucuresti-i földművelésügyi miniszteriumot, hogy az új integrál-liszt és integrál-kenyér maximális ár-előirányzatáról megismerje a miniszterium véleményét. A kért felvilágosítást a miniszterium államtitkára adta meg, körülbelül megjelölve azt az árat, amelyen alul kell minden városvezetésnek megállapítani az érdekeltektől ipari szakmák képviselőivel egyetértőleg az új maximális liszt- és kenyérárakat. Ezen az alapon is tette meg a maga kalkulációját a város gazdasági hivatala, amely döntő módon játszott közre a maximáló-bizottság csütörtöki határozatának kialakulásában.

A bizottsági ülésen Dán Oszkár gyárigazgató az aradi malomipar képviselőjében tette meg észrevételeit.

Kizárólag a hatóságoktól függ, — mondta — hogy milyen keverésű lisztet szándékoznak a piacra engedni és milyen eszközökkel kívánják ellenőrizni az új rendelkezések végrehajtását.

Információi szerint helyesebb volna, ha a város megvárná az új maximális árfomra kialakulását, mint ahogyan Nagyvárad, Temesvár és Bucuresti városvezetőségei is teszik, nehogy elébe vágjon az egységes maximális árak. Az egész ország területén csökken a kenyér-fogyasztás, mivel a lakosság egy része a máléhoz tér vissza. Ilyen körülmények között javasolja, hogy a luxus-liszt árát kg.-ként 9.50 lejben, az integrál-liszt árát pedig 9 lejben állapítsa meg a város.

A bélyegtörvény súlyos rendelkezései

Scholtz Ferenc az aradi pékiparosok képviselőjében azt hangsúlyozta, hogy ahány lejjel csökkenteni akarják a kenyér maximális árát, ugyanannyiszor harminc banit kell, hogy ráfizessen a pék a bélyegtörvény rendelkezései miatt. Javasolja, hogy állapítsanak meg a forgalom számára kétféle integrál-kenyér-árát: maximálisat a közvetlenül elárúsító péküzemek számára és 50 bani felárat a viszonteladó kereskedők számára. Engedje meg a város, hogy a pékek rozslisztet és burgonyát is megfelelő mennyiségben hozzákeverhessenek az integrál-liszthez: ezáltal talán sikerül ellensúlyozniuk a nyilvánvaló módon fenyegető deficit kilátásait.

Detesan János rendőrkormányzó a fogyasztók képviselőjében, Seracu János a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében szólalt fel ezután. Detesan arra a körülményre hívta fel a városvezetés figyelmét, hogy a legutóbbi év maximális áraihoz képest a buza-árak és a tüzeltá-árak jelentékenyen estek, úgy, hogy a pékek rezsiköltségben behozhatják a kalkulatív differenciákat. Scholtz ismételt arra kérte a városvezetőséget, hogy függetlenül attól, milyen új maximális árakat állít fel a bizottság, tegyék lehetővé az aradi pékeknek, hogy a pénteki nap folyamán ne csak integrál-kenyeret, hanem régi kenyeret is forgalomba hozhassanak, mivel sütési eljárásuk megkívánja, hogy mindig egy nappal előbb készítsék el a másnapi kenyérmennyiséghez szükséges kovászt. Ehhez az indítványhoz a városvezetés megadta hozzájárulását.

A bizottság tagjai között hosszas viták zajlottak le a különböző lisztkeverési módokra, majd Jac Jenő városi gazdasági tanácsos tette meg előterjesztését az új maximális liszt- és kenyérárakra vonatkozólag. A városvezetés, ugyancsak alapos vita után magáévá tette a gazdasági hivatal előterjesztését újabb diszpozícióig és a következő új maximális árakat fogadta el:

A luxus- és nullásliszt árát nem maxímálja, hanem szabad forgalom tárgyává teszi az új rendelkezések keretén belül. Az új integrál buzaliszt engros ára kilogrammonként ab malom 7.50 lej. Integrál buza-kenyér kilonkénti ára 8.50 lej. Rozssal kevert kenyér kilonkénti ára 8 lej. Burgonyával kevert kenyér kilonkénti ára 7 lej.

Gheorghiu vezérfelügyelő szerint súlyos visszaélések történtek az aradi vámnál

A vezérfelügyelői jelentés érdekes részletei — Visszaadott vámdeklarációk — Milliós vámpanamát leplezett le a pénzügyminiszterium

Ma is folytatták a vizsgálatot az aradi vámhivatalnál, ahol Gheorghiu temesvári vámvézerfelügyelő revidálja a régi regisztereket és aktákat. Mint az Aradi Közlöny részletesen megírta, a vezérfelügyelő néhány nappal ezelőtt váratlan revíziót tartott az aradi vámhivatal kontrol-osztályában és az első futólagos vizsgálat után nyomban bünvádi feljelentést tett az aradi ügyészségnél. Topciu vizsgálóbíró szerdán folytatta le az első kihallgatásokat, amelyeknek alkalmával a tisztviselők egyöntetűen kijelentették, hogy semmiféle visszaélés nem történt, legfeljebb elnézésről lehet szó, amikor egyes kereskedőknél nem inkasszállták be az utólagos vámkülönbözetet. A tisztviselők előadása szerint legfeljebb 6—7000 lejre tehető a be nem inkasszállt utólagos vám. Ezzel szemben a vezérfelügyelő sokkal nagyobb arányúnak tartja az ügyet.

Gheorghiu vezérfelügyelő megállapításai szerint számos kereskedőnél előfordult, hogy rosszul kalkulálták az általa behozott áru után fizetendő vámot és ilyenkor a szabályszerű eljárás az lett volna, hogy a mutatózó különbséget utólag szedik be. Ez azonban nem történt meg. Gheorghiu vezérfelügyelőnek a vizsgálóbíróhoz beterjesztett jelentése szerint egész sereg esetben mulasztották el az utólagos inkasszót, amivel az államnak jelentős kárt okoztak. A jelentés azonban még sokkal súlyosabb vádakot is emel, amennyiben azt állítja, hogy egyes vámtisztviselők 1927-től 1930-ig kivették bizonyos aktacsomagokból a benyújtott vámdeklarációkat, amelyeket azután eladtak az érdekeltektől kereskedőknek. Itt megemlíti a vezérfelügyelő a temesvári Palma-céget, amely állítólag többszázezer lejt fizetett ki ilyen deklarációkért, sőt említést tesz egy ismert temesvári ügyvédéről, aki ezekben az ügyekben a közbenjáró szerepét játszotta. Ezekon kívül még egész sereg súlyos vádat sorakoztat fel Gheorghiu vezérfelügyelő, aki több cég nevét említi fel jelentésében, amelynek végén közli, hogy a visszaéléseket aradi, valamint Aradról időközben Bucurestibe, Craiovára és Temesvárra helyezett vámtisztviselők követték el.

Az aradi vámnál folyó vizsgálatot egyidejűleg az egyik bucuresti-i lap arról számol be, hogy nagyarányú visszaélésekről rántották le a pénzügyminiszteriumban a leplet. A lap szerint Madgearu pénzügyminiszter tudomást szerzett

Az új maximális árakat az érdekeltektől iparágak képviselői elégedetlenül vették tudomásul. Ennek az elégedetlenségnek ülés után Dán Oszkár gyárigazgató Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök előtt kifejezést is adott:

— Az új maximális árak lehetetlenné teszik úgy a malmok, mint a pékek számára, hogy üzemüket súlyos ráfizetés nélkül folytathassák. Ki kell jelentenem, — mondotta — hogy már szombaton kenyérinség fogja fenyegetni Aradváros lakosságát, ha ezeket az új árakat érvényben hagyják.

Aradváros vezetőjének nyilatkozata

Botioc Elek dr. bizottsági elnök a következőket jelentette ki az Aradi Közlöny munkatársa előtt:

— A városvezetésnek kötelessége elsősorban is a fogyasztó-közönség érdekeit tartani szem előtt. A buza ára állandóan esik, tehát szükséges, hogy az ezzel kapcsolatos iparágak is realizálják termelésüket. Meg fogjuk látni, az új maximális árak hogyan válnak be a gyakorlatban. Mi senkinek sem kívánjuk kárát, de a csökkent jövedelmekkel és a csökkent buzaárakkal harmónikusán kell megszabnunk új maximális árakat is, amellyel természetesen a viszonyok változásával revízió alá veszünk.

arról, hogy a vámnál olyan manipulációk folytak, amelyek milliók károkat okoztak az államnak. A tettenért csempészekre hatalmas bírságokat róttak ki éveken keresztül és a csempészett árut elkobozták. Mindezekből azonban egyik tétel sem folyt be a pénzügyminiszteriumhoz. Egyetlen pénzügyminiszteri regiszterben sem lehet nyomát találni a vámbírságokból befolyt összegeknek. A pénzügyminiszter szigorú vizsgálatot rendelt el, amely nyomban meg is kezdődött. A háboru utáni évektől kezdődőleg vizsgálják felül az összes vámbírságok ügyét és próbálják megállapítani, mi lett a kirott bírságokkal, az elkobzott árukkal és hova folytak be az ilymódon inkasszállt pénzek. A megindult vizsgálat eddigi adatai szerint a jutalmaknál is súlyos visszaélések történtek. A vámtörvény szerint az a tisztviselő, aki a csempészt leleplezte, a bírság összegéből harminc százalékos jutalékot, illetve jutalmat kap. De csak akkor, amikor a bírság jogerőssé válik és a pénzt behajtották. Ehelyett egyes tisztviselők a beinkasszállt összegeket jutalom címén egyszerűen szétosztották. Sőt, sok esetben megtörtént, hogy a törvénysek megsemmisítette egy-egy esetben a bírság kivetését és amikor az érdekeltektől visszakövetelte pénzt, kiderült, hogy az előre inkasszállt összegnek sehol sincs nyoma, mert jutalomként megosztották maguk között a vámtisztviselők. Most azt igyekeznek tisztázni a vizsgálat, kik vettek fel ilymódon pénzt és ezeket szigorúan megbüntetik. A bucuresti-i lap leleplezése hatalmas feltűnést keltett.

CORSO-MOZGO mai műsora:

A KÉK DUNA!

BRIGITTE HELM, JOSEF SCHILDKRAUT
LISZT FERENC magyar rapszodiája filmen.

JÖN:

TANASE ÁLMA!

Románul és németül beszélő filmből hozat
TANASE és FÉLIX BRESSART-ai,
TANASE és TARSULATÁNAK személyes
tellepte. Jegyelővétel naponta é. e. 11-től

Hitler helyett Papen alakítja meg a német kormányt

Hindenburg elnök nem vállal felelősséget a nemzeti szocialista párt diktatúrájáért

Berlinből jelentik: Ma délután 3 órakor nyújtották át Hitler Adolfnak Meissner választást, amely bejelenti, hogy Hindenburg elnök elutasította Hitler áthidaló javaslatát, amely szerint Meissnert ajánlotta az elnöknek prezideális kormány megalakítására. Meissner ezután ama nézetét közölte Hitlerrel, hogy szerinte

az elnök maga is meg van győződve arról, hogy Hitler és Hindenburg között mégis csak létrejön az együttműködés. Végül kifejezte Meissner, hogy hajlandó segítségére és támogatására lenni Hitlernek minden kormányalakítást, politikai tárgyalásában.

Hindenburg visszautasító válaszáról egyébként hivatalos jelentést is adtak ki, amely szerint az

elnöknek vissza kellett utasítania Hitler ama prozódóját, hogy prezideális kormányt alakít, miután egy minden megkötés nélküli prezideális kormány egyetlen párt diktatúrára vezetett volna. Ennek lehetőségéért pedig az elnök semmi körülmények között sem vállalt felelősséget.

Hindenburg egyébként ma ismét megkezdte tárgyalásait a pártok vezérével. Elsőnek Kaas preláust, a német centumpárt vezérét fogadta

és azonnal híre terjedt, hogy Hindenburg elnök ismét Papent bizza meg a kormányalakítással. Az új Papen-kabinetben azonban nagyobb változások lesznek és a legtöbb miniszteri tárca gazdát cserél.

Rendőrök szállták meg Debrecen uccáit

A legerélyesebben elfojtják a diákvargásokat

Debrecenből jelentik: A debreceni diákvargások miatt lovas és kerékpáros rendőrök cirkálnak állandóan az egyetem környékén és megszállva tartják a város uccáit. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek, de nem maradt mögöttük az egyetem vezetősége sem. A

rektor ultimátumot intézett a diáksághoz, a melyben a kedvezmények bevonását és az előadások megszüntetését helyezi kiállításba arra az esetre, ha a zsidó diákok elleni zavargások kiújulnak. A tanárok minden előadás alkalmával egyetértésre, rendes magatartásra intik az egyetemi hallgatókat.

Ötven százalékos utazás Budapestre december 1-től 12-ig.
Igazolványok DACIA menetjegyirodában (Sándorkönyvüzlet)

Színház — Irodalom — Művészet

Sofia Munteanu hangversenye

A Kulturpalota hangversenytermét megtöltő előkelő közönségnek kivételes művészi élményben volt része csütörtökön este, midőn ismételen énekelt hallottuk Sofia Munteanút, a kiváló képzettségű bécsi hangversenyeken nőt. Schubert, Brahms, Mittler, Strauss, Jaga, Bredeanu, Dima Zirra és általában a román zeneköltészet legmodernebb reprezentánsainak műveit hallhattuk fölcsendülni erőteljes, szingazdag szopránján, amelynek terjedelme is kivételes szépségeket árult el. Abszolút tiszta intonálása őszinte élvezetet szerzett a legkritikusabb fül számára is és előadásának rutinírozott klasszicitása a lehető legtökéletesebb módon közelítette meg a klasszikus szerzők változó elgondolásait.

Sofia Munteanu bensőséges sikerében méltón osztozik kísérője, Szuk Lajos karnagy, az aradi filharmonikusok szimpatikus karmestere, aki a zongorakíséret művészi feladatait oldotta meg intuitív megérzéssel és tökéletes technikával. A hálás közönség elismerő tapsokkal honorálta az ének-művésznő és kísérője minden egyes számát, amelyek összessége újra egy feledhetetlen est emlékével gazdagította Arad zenekedvelő közönségének élményeit. (—a)

* **Harmonia.** Az sem ronthat sokat Molnár Ferenc írói nagyságán, hogy olyan csápnivalóan rossz darabot írt, mint a Harmonia. Minden műhelynek vannak hulladékai, márványszobrok után is maradnak törmelékdarabok. Ez a L'art pour l'art szatira már cinizmus, amely túl karrikatura ahhoz, hogy bántson, s túl semmitmondó, hogy tanítson. A molnári szó-tüjzátékből ezúttal több pernyét kaptunk, mint sziporkát s ezen nem segíthetett a jobb sorsra érdemes színészi munka sem. Jávör, Mészáros, Horváth Mici, Mágory Dóra, Gömör, Lantos neveit kell feljegyeznünk, akik derekasan dolgoztak a közönség mulattatása érdekében. Céljukat azonban a közönség távolléte miatt nem sikerült megvalósítaniok. (j.g.)

* Ma, pénteken este a Városi Színház nem tart előadást. Az „Érik a buzakalász” című szombat esti operettjüdjonság nagyszabású előkészületei ugyanannyira igénybe veszik a társulatot és a színpadot, hogy az igazgatóság péntek estére szünetet tart.

* **A HÁROM KÜLFÖLDI ARADI SZÍNHÁZ ÜGYE.** Jelentettük, hogy Mavrodí művészeti vezérigazgató eltöltötte Romániában a külföldi színházak itteni szereplését és intézkedett, hogy már holnap elhagyják az országot. Egy nagyváradi napilap ma azt írta, hogy Mavrodí vezérigazgató visszavonta tiltó rendelkezését. Ez ügyben Lázár Agoston dr. Arad megye prefektusa ma este úgy nyilatkozott előttünk, hogy az ügyben ma semmiéle értesítést nem kapott Bucurestiből. Az ügy — szerinte — már inkább a belügyminiszteriumhoz tartozik, mint Mavrodí vezérigazgatóhoz, tehát most már a belügyminiszterium engedélye szükséges. Ezek szerint, ha a holnapi napig újabb rendelet nem érkezik, úgy a három Aradon szereplő színésznek el kell hagynia az országot.

* Az aradi Városi Színház műsora, Pénteken este az „Érik a buzakalász” nagyszabású előkészületei miatt nincs előadás. Szombat d. u. 5 órakor: Ezerjő (látványos operettjüdjonság, „filléres” helyárrakkal, nagyszabású ifjúsági és népies előadás). Este 9 órakor: Érik a buzakalász (a Budapestben nagyszerű sikert aratott operett bemutatója, B. bérlet). Vasárnap délután 3 órakor: Cirkuszhercegnő (nagy operett, alacsony helyárrakkal). 6 órakor: Kis senki (vigjátékjüdjonság, itt harmadszor, alacsony helyárrakkal). Este 9 órakor: Érik a buzakalász

* Szombat este: az „Érik a buzakalász” premierje. Már a neve is mutatja, hogy hangulatos magyaros darabról van szó, amelyeknek miádjig megvolt a visszhangjuk, az aradi közönség körében. Ujházy György és ifj. Kellér Dezső kitünő szövegéhez Szlatimay Sándor komponált dallamos, friss muzsikát, amelyben főleg a magyaros motívum az uralkodó. A szöveg élető eleme a humor, ami már magába véve is siker. Szendrey Mihály színigazgató is játszik a darabban, méltóságjeljes, de mégis közvetlen figurát formál. A többi főszerepét a társulat legjobbjai, mint a decens Arató Ally, a mindig temperamentumos, népszerű Dancs Ica, a kitünő Mágory Dóra, a széphangu Balázs, azután Darvas, Olasz, Lantos, Gömör Emma játszik. A rendezést Felhő főrendező irányítja, Urlejeanu dirigál. A premier B. bérletben megy. Vasárnap és hétfőn este is ez az operettjüdjonság a színház műsordarabja.

* Vasárnap délután két előadás: Cirkuszhercegnő és a Kis senki. Az előbbi 3 órakor, az utóbbi 6 órakor kerül színre. Mindkét előadás alacsony helyáru.

FILM KÖZLÖNY

Égi titánok

Nagyszabású filmdráma premierje a Select-moziban.

Az amerikai haditengerészet élete soha eddig még nem szolgáltatott alkalmat ilyen nagyszabású, minden jelenetében nagyvonalúságot tükröző filmdráma feldolgozására, bár egy egész sorozat érdekes cselekményű, amerikai iempót diktáló film készült már ebben a témakörben. Az „Égi titánok” egyesíti magában mindazt, amit külső felvételek tekintetében, a cselekmény izgalmas, drámai hatása irányában kitünő rendező, jó szövegíró és válogatott, elsörrangu szereplők nyújtanak. Amerika felvonultatja előttünk haditengerészetének és bámulatosan fejlett aviatikájának egész arzenálját.

Tulajdonképpen egy hőse, egy főszereplője van ennek az elejétől végig izgalmas, lebilincselő filmdrámának, egy láthatatlan, névtelen főszereplője: az Operatör, aki repülőgépek fölé emelkedve, ködben, viharban, fényszórók vakító sugaraiban fotografálta le a szenzációs számba menő felvételeket. A szereplők markáns, ismert alakjai az amerikai filmvilágnak: Wallace Beery hatalmas, robusztus alakja, eleven kedélye, Clarke Gable férfias egyénisége, Conrad Nagel finom eleganciája szinezik a hősök figuráit, Dorothy Jordan bájos lénye a női főszerepben, míg Marjorie Rambauea egy karakterszerepben egészítik ki a művészgárdát.

Quick

Zenés vigjáték bemutatója a Central-moziban.

Eveken keresztül visszhangzott egész Európa Grock, a zenebohóc, a mulattatás fejedelmének nevéből, s az a nimbusz, amely a csodálatos tehetségű, nagy mulattatót körülveszi, adta meg az ötletet valószínűleg Erich Pommer mesterrendező legujobb produkciójához. Quick, a zenebohóc, illetve énekes bajazzo körülrájongott kedvence, ideália a főváros közönségének, különösen a hölgyek körében arat frenetikus sikereket.

A film keretébe valami egészen újszerű vittek bele: egy idegszanatórium élete elevenedik meg előttünk, görbe tükrön keresztül nézve. Pompás kiállítású varieté-számok és Hans Otto Borgmann bájos, csilingelő muzsikája teszik a filmet kiemelkedő produkciává. Quicket Hans Alberts, ez a rokonszenvesen fölényes, diadalmas férfi alakítja ragyogó művészi skálájával, míg partnere a filigrán, szöke Lilian Harvey. A magyar származású Paul Hörbiger az impresszárió szerepében szolgáltatja a humort, kacagást.

Sikkasztott egy könyvelő, hogy édesanyja életét megmenthesse

Budapestről jelentik: Körülbelül két évvel ezelőtt nagyszabású sikkasztást fedeztek fel az Email-, Vas- és Zománcáru Rt.-nál. A cég könyvelője, Ney Ármán, 25.000 pengőt sikkasztott, azután megszökött.

Most került Ney Ármán Fenessy törvényszéki bíró elé. A tárgyaláson a sikkasztó könyvelő megmondta el, hogy heti 45 pengős fizetéséből feleségét és 80 éves édesanyját tartotta el. Édesanyja betegeskedni kezdett, ő nem tudta nézni szenvedését és miután nem volt pénze orvosságra és gyógykezelésre — idegen pénzhez kellett nyulnia.

— Anyám életének megmentésére vettem magamra ezt a bünt... — mondotta.

A bíró ítéletében sikkasztás büntetésében mondta ki bünösnek Ney Ármint és 6 hónapi börtönbüntetésre, valamint 3 évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítéletből őt hónapot kitöltöttek vett a bíróság.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapestén a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:
Carlton kávéházban, Petőfi-tér.
Kovács kávéházban, Oktogon.
Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.
Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.
Merán szálloda halljában, Berlin-tér 7.

Fenyves Károly aradi építész és a görög katolikus egyház milliós pereskedésének szenzációs fejleményei

Hatvanezer lejt kap, vagy négy és fél millió lejt fizet Fenyves Károly a két „ajándék” bérpalotáért? --- Az utóbbi évek legproblematicusabb pere a temesvári Tábla előtt

Temesvárról jelentik: Fenyves Károly aradi műépítész nagyérdekességű pere érkezett el fordulópontjához a temesvári ítélőtábla mai tárgyalásán. A pert jogászörökben mindvégig fokozódó érdeklődéssel figyelték, miután az utóbbi évek egyik legproblematicusabb jogi ügyének tekinthető Fenyves Károly műépítész és az aradi görögkatolikus egyház nagy pere. Az ügy érdekes előzményei a következők:

Husz év előttré nyulik vissza annak a szerződésnek megkötése, amelyet Fenyves Károly műépítész az aradi görögkatolikus egyházközséggel kötött. A szerződés értelmében Fenyves Károly a görögkatolikus egyház telkén templom, paplak és két négyemeletes bérpalota felépítésére kötelezte magát olyan feltételek mellett, hogy a templom és paplak azonnal a felépítés után átmeny az egyházközség tulajdonába, míg a bérpaloták használatát husz éven keresztül az építészé marad s csak husz év után mennek át az épületek a görög kato-

likus egyház tulajdonába. Ez idő alatt a használatát Fenyves Károlyt illetik a bérpaloták házbérei, amit zavartalanul élvezhet husz esztendőn keresztül. Fenyves Károly a templomot és a paplakot felépítés után azonnal átadta az egyházközségnek, míg a bérpaloták jövedelmét tíz éven át élvezte. Tíz év után lépett életbe a görögkatolikus egyház részére szerződésileg biztosított azon kedvezmény, hogy a hátralevő tíz évi hasznóbérletet megválthatja az építészől olyan értelemben, hogy a bérpaloták értékéből levonható a használat által előállított értékcsökkenés, a görögkatolikus egyház pedig kifizeti a bérpaloták értékének a használati összeggel csökkentett építési költségeit. A szerződés azt is világosan kimutatta, hogy az építési költségek összege 520.000 békebeli koronát tesz ki.

Félmillió aranykorona helyett — 260 ezer lejt

A görögkatolikus egyház 1922-ben, a tíz évi lejárat után értesítette Fenyves Károly műépítész, hogy élni kíván a szerződésben biztosított jogával és hajlandó a szerződésben feltüntetett fizetési feltételeknek eleget tenni. Miután a szerződés a bérpaloták építési költségét 520.000 aranykoronában állapította meg, a mely összeg a koronabeváltási rendelkezések alapján 260.000 lejt tesz ki, a bekebelezett terhek pedig a bérpaloták használati díjával együtt 400.000 koronára rugnak, ami 200.000 lejt jelent, a görögkatolikus egyház 60.000 lejt ajánlott fel Fenyves építésznek a két bérház további tíz évi bérének megváltása fejében, illetve a korlátlan tulajdonjogért.

A műépítész nem fogadta el az ajánlatot.

Keresse fel / PILISINE

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16. Esti kikészítések. — Arcmassage. — Ha lakárákoskodni akar, vegye igénybe az olcsó bérletrendszert.

ról Iancu Cornel dr. aradi ügyvéd jelent meg, míg Fenyves Károly műépítész Weisz Arthur dr., Wiener Mór dr. és Simon Virgil dr. ügyvédek képviselték.

A tárgyalás szenzációját képezte Fenyves Károly műépítész védekezése, amit ügyvédei terjesztettek elő. A védekezés a következőképp hangzott:

— Ha Romániában nincs valorizáció, ugyvalóban el kell fogadnunk azt, hogy az ötszázhuszezer korona ellenértéke kétszázhatvanezer lejt. El kell fogadnunk azt, hogy az ingatlanterhelő összegek és a kopási összegek után levont összeg fizetessék. A kopási értéket, a mely huszonháromban lett aktuális, akkori értékben méltóztassék megállapítani. A bérpaloták akkori értékét huszonnégy millióra becsülték a szakértők, a kopás folytán előállott értékcsökkenés pedig reálisan véve, legalább öt millió lejt, ragaszkodunk hozzá, hogy a számítások a semmitőszék által kimondott és a szerződésben lefektetett elvek szerint történjenek, amely azt vonja maga után, hogy a nagytekintetű táblának legalább négy és fél millió fizetésére kell köteleznie Fenyvest.

Ítélethirdetés november 30-án

Fenyves Károly műépítész ügyvédei arra akartak érvelésükkel rámutatni, hogy a templomot és paplakot ajándékozó, az egyház részére bérpalotákat építtető Fenyves műépítész-től még további négy és fél millió lejt kifizetését követelhetnék... Ez a megállapítás azt jelenti, hogy az eddig alkalmazott érvelések, melyek szerint ezt a bonyolult jogi ügyet megítélni próbálták, nem helytállóak, miután ezekből végeredményben azt következtethetnék logikusan, hogy Fenyves Károly műépítész újabb négy és félmillió összeg megfizetésére lehet kötelezni. A rendkívüli érdekességű, komplikált ügyben az ítélethirdetést november 30-ára halasztották.

Erdélyi premier!

Felix GANDERA azonos c. színművének filmváltozata

**„QUICK” Lillian Harvey
Hans Albersz-szal
UFA-sláger! 5, negyed 8 és negyed 10 órakor a CENTRAL-mozgóban**

ÉGI TITÁNOK

A légi osodák filmje, Világláger. Premier. A leghatalmasabb németül beszélő aviatikai film amit eddig alkottak.

WALLACE BEERY, CLARK GABLE, CONRAD NAGEL, DOROTHY JORDAN.
SELECT-MOZGÓBAN 5, negyed 8 és negyed 10-kor.

A Nemzeti Bank aradi igazgatója állapította meg a nagyszebeni bankfőnök szabálytalanságait. — Dumitrescu igazgató távozása és előléptetése

Az elmúlt hét folyamán pénzügyi körökben igen nagy feltűnést keltett az a felfedezés, amelyet a sibiui (nagyszebeni) Banca Nationala fiókjánál végeztek az arra kirendelt magas állású szakemberek. Mint ismeretes, a Nemzeti Bank nagyszebeni fiókjának, amely hatáskör és működés tekintetében az egész országban a hatodik helyen áll, a vezető igazgató ötszáz ezer lejt elsikkasztása után, ismeretlen helyre távozott, majd visszatért és töredelmesen beismerte cselekedetét.

Az Aradi Közlöny most megállapította, hogy a visszaélés kiderítésében nagy szerepe volt Dumitrescu Vasiliének, a Banca Nationala aradi fiókjánál működött vezető igazgatónak, akinek kiváló szakismeretei közgazdasági körökben általánosan ismeretesek s aki aradi működése alatt, koncilians egyéniségével sok hivatást szerzett magának.

Dumitrescu, aki több évtized óta áll a Nemzeti Bank szolgálatában, felsőbb megbízás alapján, néhány héttel ezelőtt Nagyszebenbe utazott, ahol a jegybank fiókjának könyveit átvizsgálta és megállapította, hogy a visszaélésekre alapított feltevés minden tekintetben helytálló. Pontosán kimutatta, hogy milyen összegek hiányoznak és milyen könyvelési

szabálytalanságok történtek. Az Aradi Közlöny értesülése szerint, Dumitrescu igazgató egyelőre Nagyszebenben marad és a Banca Nationala fiókját vezeti, de valószínűleg rövidesen magasabb beosztást kap. Az aradi fiókjának helyét egyelőre nem töltötték be és amíg az általános kinevezések idején a központ kinevezi az eltávozott igazgató utódját, addig Cosma Gheorghe, az aradi fiókjának mostani főkönyvelője, helyettes igazgatói rangban vezeti az aradi pénzügyintézetet. Cosma szintén régi és rendkívül képzett tisztviselője a Nemzeti Banknak.

Diszkreditálni akarták Horvátországot!

Az ellenzéki politikusok akciója

Zágrábból jelentik: A horvát ellenzék vezérei néhány nappal ezelőtt Zágrábban értekezletet tartottak, amelyen egy 5 pontból álló határozatot hoztak. Ezt a határozatot sokszorosították és a nép között terjesztették. A kormány most a központi iroda útján eljuttatta ezeket a pontokat az összes lapokhoz, azzal a céllal, hogy a horvátok ellen azt a vádat emelhessék, hogy a békeszerződések megszegését, valamint Jugoszlávia keletkezését és egyenjogúságát akarják aláaknázni.

H I R E K

Mihály nagyvajda egy leut kapott ajándékba

Mária királyné tegnap délután Ileana hercegnő, valamint a hercegnő férje, Habsburg Antal főherceg és Ferenc József főherceg társaságában ellátogatott a most Bucurestiben tartózkodó Kludsky-cirkusz állatseregletébe. A királyi család kíséretében ott volt számos udvari előkelőség. A cirkusz vadállat-állományát a látogatók nagy érdeklődéssel nézték végig. Mikor a vizit már vége felé járt, merielent a magas társaság előtt Kludsky Rudolf irakosan, fehér keztyűben és különféle érdemrendjeivel.

— Öfensége Mihály trónörökös számára magam készítettem elő... ezt a kis ajándékot — mondotta a cirkusz snájdig direktora és a mellette álló aransujtásos szelidítő kezéből elvette a finom kis láncot, amelynek végéhez egy kis oroszlánt erősítettek.

Az oroszlán csak aféle kölyök-fenevad. Nem nagyobb, mint egy jól megtermett buldog. De pompásan van dresszírozva.

— Mint egy kis kutyával játszhatik Öfensége ezzel az oroszlánal — folytatta a cirkuszigazgató.

— Na, akkor mi is most együtt fogunk vele autózni — mondta vidáman a királyné és már vitték a kis oroszlánt az udvari gépkocsiba.

A mai bucaresti-i lapok képeket közölnek a kis oroszlán bemutatásáról. Némelyik lap szelimesen megjegyzi, hogy Mihály vajda kapott egy leut. Szelid kis pénzünknek szelid kis szimbólumát. Mert tudjuk, nemde bár, hogy a „leu“ egyben — oroszlánt is jelent.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Borus, ködös idő várható, sok helyen újabb esőkkel, élénk nyugati légáramlással.

— A novemberi nyugdíjakat ma kezdik kifizetni. Az aradi nyugdíjpénztár értesíti az állami nyugdíjasokat, hogy a novemberi nyugdíjak kifizetéséhez szükséges összeg megérkezett és holnap, november 25-én az alanti sorrendben megkezdik a nyugdíjak kifizetését: November 25-én az 1877/78. tiszti rokkantak s azok özvegyei, november 26-án tiszti és tiszti özvegyek nyugdíjai, november 28-án H—K, 29-én L—N, 30-án O—R, december 1-én S—T, 2-án U—Z, 3-án A—D, 5-én E—G és december 7-én a közben elmaradtak nyugdíja kerül kifizetésre.

Ha azt mondjuk óriási JAN KIEPURA

— Olariu Aurel bírói kinevezése. Olariu István városi vezértitkár egyik fiát, Olariu Aurel, aki Bucurestiben végezte jogi tanulmányait, az igazságügyminisztérium a zilahai járásbíróshoz albirónak nevezte ki. A lehetséges fiatal bíró kinevezéséhez számosan gratuláltak édesapjának. Értesüléseink szerint, Olariu Aurel december hó elsején foglalja el hivatalát.

— Legkeftemesebb, legideálisabb, legenyhébb használatú a Solvo pirula. Egy doboz 20 lej. Földes-gyógyszertár.

— Magyarországi politikai események. Budapestről jelentik: Egyes verziók szerint a nyugdíjtörvény tervezete a jövő héten már a parlament elé kerül. Ezzel szemben más forrásokból származó hírek arról számolnak be, hogy a parlament ülészakában újabb hosszabb szünet következik, miután Gömbös miniszterelnök a közeli napokban Bécsbe, majd december közepén Berlinbe utazik, közben pedig meglátogatja a vidéki magyar városokat. Eszerint a nyugdíjtörvény csupán a jövő évben kerülhet a Ház elé. A magyar parlament egyébként december 20-án megkezdte karácsonyi szünetét.

— **AKI LELŐVÉSSEL FENYEGETTE A KÖZSÉGI BÍRÓT.** Az aradmegyei Capriuta községbeli csendőrség ma előállította az aradi ügyészségre Crisan Ileana gazdálkodót, aki lelővéssel fenyegette meg a községi bírót.

— **Terhelő adatok a temesvár—zsombolyai vasúti katasztrófa vádlottja ellen.** Temesvárról jelentik: Ma folytatták a temesvár—zsombolyai vasúti katasztrófa ügyének tárgyalását, amelyen Cristea Silviu vasutigazgató azt vallotta, hogy a borzalmas szerencsétlenségért Csernák András váltóór tartozik felelősséggel. A vasutigazgató ugyanis elmondotta, hogy egy bizottság vizsgálta meg a váltót, ahol a katasztrófa történt és konstata, hogy az teljesen kifogástalan állapotban van. Ezek szerint tehát csakis Csernák követhetett el hibát azzal, hogy a vonat áthaladásának pillanatában akart váltani. A tárgyalást a jövő hét szerdáján folytatják.

Legújabb divatú tűzők, gyógyhaskötők elsőrangú kivitelben,
Tűzők javítása, tisztítása olcsó árban
Világné és Székelyné
Fűzőspeciálístáknál, v. Weltser J. u. 2-4. sz. Minorita-palota. 3970

— **A vitás kétszáz ezer lej.** Stefanescu aradi alezredek fellelőntést tett Onica Mihály kisjendi kereskedő ellen hitelezési csalás címén. Az alezredek fellelőntésében előadta, hogy 200.000 lejt adott kölcsön Onicanak, amely után néhány nappal a kereskedő fizetőképételenéget jelentett, holott a kölcsön megbeszélése alkalmával azt mondta neki, hogy rendezett anyagi viszonyok között el. Az ügyet ma tárgyalta az aradi törvényszék. Onica Mihály védője újabb tanúk beidézését kérte és a bíróság a tárgyalást elnapolta.

RUDOLF MOSSE S. A.
hirdető iroda
új helyisége:
Bulev. Regina Maria 21. (Andrássy-tér).
Minorita templommal szemben, udvarban balra.

— **Fogházra ítelt aradi kommunista.** Az aradi törvényszék ma tárgyalta Simon József kommunistának ügyét, akinél — mint ismeretes — a „Sarló és kalapács“ című röpirat több példányát találták meg a detektívek. A bíróság rövid tanácskozás után a vádlottat bűnösnek mondta ki és 4 hónapi fogházbüntetésre ítélte, amelyet azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Ilyenképpen Simon József a mai nap folyamán szabadlábra került.

A nagy ebéd

— *Pincér, hozzon először levest, de ne legyen nagyon forró. Aztán két tojást, de ne legyen nagyon kemény. Aztán egy szeletet, de ne legyen nagyon kisütve. Végül feketekávé, de ne legyen nagyon erős.*

— *És hozzá ugyebár vizet, de ne legyen nagyon nedves.*

**Ha azt mondjuk elragadó
JAN KIEPURA
még nem montunk semmit**

— **Lopás egy aradi kávéházban.** Az aradi Dácia kávéházban ma nagyobb lopást fedeztek fel. A kávéház egyik tulajdonosa észrevette, hogy evőeszközök, abroszok és nagymennyiségű cukor hiányzik. Megállapította, hogy azt más nem vihette el, mint a kávéház egyik vagy másik alkalmazottja. Értesítette a rendőrséget, ahonnan Mona detektív ment ki a helyszínre és házkutatást tartott a gyanúsított alkalmazottaknál. A kutatás eredményével is járt, a kávéház 7 régi alkalmazottjánál akadtak rá az eltűnt holmikra. Az egyik alkalmazottnál nem kevesebb, mint 60 kilogramm lopott cukrot és sok kina-ezüst evőeszközt találtak. A rendőrség megállapította, hogy körülbelül hat éve lopkodják ezeket a tárgyakat, míg végre most felfedezték a bűncselekményt. A Dácia tulajdonosai — miután az összes lopott tárgyat megkerülték — még a délután folyamán visszavonták fellelőntésüket és megbocsátották alkalmazottaiknak, akiket állásukba is visszavettek.

— **Megrágalmazták az ujaradi ny. főszolgabíró.** Érdekes tárgyalás folyt le ma az aradi törvényszék előtt, ahol Anghelina ny. ujaradi főszolgabíró állott vádlotként. A múlt évben egy aradi lakos fellelőntést tett Anghelina ellen sikkasztás miatt, azt állítván róla, hogy az Ujarad község tulajdonában lévő automobilt eladta. A mai tárgyaláson, amelyen Anghelinát Boneu Vasul és Raicu Aurel dr. ügyvédek védtek, kiderült, hogy Anghelina nem Ujarad gépkocsiját, hanem a saját tulajdonában lévő autót adta el, tehát semmiféle bűncselekményt nem követett el. A főszolgabíró ügyvédei rámutattak arra, hogy a fellelőntés egyéni bosszu műve és bűncselekmény hiányában kérték a fellelőntést. A bíróság megállapította, hogy Anghelinát nem terheli kriminális cselekedet és fellelőntette őt a vád alól. Anghelina a fellelőntőt hatóság előtti rágalmozás miatt be fogja perelni.

— **Botioc Elek dr. az aradi vendéglősök szindikátusának diszelnöke.** Az aradi vendéglősök és kávéosok szindikátusának megbízásából csütörtökön délelőtt Lovasberényi, Madár és Mohor szindikátusi tagok küldöttségű felkeresték Botioc Elek dr. intermárbizottsági elnököt, akinek tudomására hozták, hogy a szindikátus diszelnökévé választotta meg. Botioc Elek dr. köszönettel vette tudomásul a megnevezést és kijelentette, hogy a maga részéről továbbra is azon lesz, hogy az aradi vendéglősök és kávéosok benne barátra találjanak.

— **Harc az apai örökség miatt.** Néhány évvel ezelőtt történt, hogy Paulis egyik jómódu gazdálkodója, Stoicu János váratlanul meghalt. A gazdálkodó után 1 millió lej vagyon maradt, amelyen a gazdálkodó 5 gyermekének kellett volna osztozkodni. Néhány hónap múlva a testvérek közül: Vasile és Ecatarina rájöttek arra, hogy fivéreik: Stoiciu György, Zamfir és Nicola apjuk halála után a saját nevükre iratták át a hagyatékot képező három ingatlant. Stoiciu Vasile és Ecatarina ekkor okirathamisítás címén bünvádi fellelőntést tettek fivéreik ellen. Az ügyrel ma foglalkozott az aradi törvényszék, a tárgyalást azonban elhalasztotta, mivel újabb tanúk kihallgatása vált szükségessé.

— **A behozatali kontingentájják.** Bucurestiből jelentik: A minisztertanács néhány nappal ezelőtt a kereskedelmi és a pénzügyminiszter előterjesztésére, hozzájárult ahhoz, hogy bizonyos iparcikkek behozatalát kontingentájják. Ez voltaképpen megtorló intézkedésnek ígérkezik, mert azokkal az államokkal kívánják életbe léptetni, amelyek viszont devizakorlátozó intézkedéseket alkalmaztak Románia irányában. Valamennyi városban összeírják az importőröket, akik kötelesek táblázatokat készíteni, hogy 1931-ben milyen cikkeket importáltak, honnan és milyen értékben. E táblázatok alapján állapítják meg a kontingentálandó cikkek jegyzékét. Kimondták, hogy a kontingenst túllépő államoknak gondoskodni kell arról, hogy ugyanannyi többlet-áru menjen ki tőlünk hozzájuk, mint amennyivel ők túllépik a kontingentált mennyiséget.

— **A lippai Magyar Párt mulatsága.** Nagyszabású Katalin-bállal egybekötött, jótékony-célú műsoros kulturestélyt rendez a Bánsági Magyar Párt lippai tagozata. Szombaton, 26-án este fél 9 órai kezdettel rendezik meg az estélyt, amely iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg Lippa intelligens társadalmában. A kulturest tiszta jövedelmét a szegény gyermekek részére felállítandó karácsonyfa költségeire fordítják.

**Nézzé meg rövidesen a CORSOBAN
JAN KIEPURA-t
és új jelszöket fog keresni hozzá.**

— **Megsemmisítették az Aradi Viktor ellemi ítéletet.** Emlékeztetes, hogy Aradi Viktor ismert erdélyi író annak idején államrend felforgatására irányuló cselekmények miatt a katonai bíróság 15 évi fegyházra ítélte. Aradi Viktor büntetését másodfokon 12 évre szállították le, majd harmadfokon a legfelsőbb katonai törvényszék elé került az ügy, amely különböző formai hibák miatt ma megsemmisítette az ítéletet és új tárgyalást rendelt el. Az új tárgyalás a lasi-i hadbírószék előtt lesz.

Ejszakai betörés egy aradi építészeti irodába -- Az Architectura pánccszekrényét akarták kifosztani

Tegnapról mára virradó éjszaka vakmerő betörés történt Arad egyik legforgalmasabb helyén, a Széchenyi-ucca 1. számú bérpalotában. Ebben a házban működik az Architectura építkezési vállalat, amelynek egyik irodahelyiségében áll a pánccszekrény és a betörők nyilvánvalóan azzal a szándékkal hatoltak be a helyiségbe, hogy a pánccszekrényt, amely rendszerint több százezer lej értéket tartalmaz, kirabolják. A betörést a reggeli órákban a vállalat egyik szolgálója vette észre, aki takarítás céljából korán reggel ment fel az irodába és meglepetve látta, hogy a folyosóra vezető ajtó tárva-nyitva áll. Besietett az irodába, ahol nyomban észrevette, hogy ott betörők garázdálkodtak, akik a pánccszekrényt akarták felfeszíteni. A felfedezésről azonnal értesítette a vállalat főkönyvelőjét, aki felsietett az irodába és megállapította, hogy a betörők, miután a pánccszekrényt nem bírták feltörni, felnyitották az íróasztalok fiókjait, majd magukhoz vettek egy írógépet és egy munkakabátot és távoztak az irodából.

A betörésről értesítették a rendőrséget, a honnan egy bizottság szállt ki a helyszínre a nyomozás bevezetésére. A rendőrség feltevése szerint a tettesek ketten vagy hárman lehettek és primitív szerszámokkal próbálták a pánccszekrényt feltörni. Valószínűnek látszik, hogy a betörők este, kapuzárás előtt elbujtak az épület valamelyik sötét zugában, megvárták, amíg a ház lecsendesedik és azután hatoltak be az Architectura helyiségébe. A rendőrség több kihallgatást végzett az épületben, de eddig nem sikerült a legkisebb nyomra sem akadni. Bizonyos, hogy a tettesek ismerősök voltak a helyszínnel és mielőtt a betörést végrehajtották, tájékozódhattak az Architectura irodáiban. Az aradi államrendőrség folytatja a nyomozást a vakmerő betörők kézrekerítésére.

— **FELBOMLOTT A ROMÁN—LENGYEL KATONAI SZÖVETSÉG.** Varsóból jelentik: Titulescu Miklós nyilatkozatát lengyel politikai és diplomáciai körökben igen hívósen fogadták. A kormány-nyilatkozat szerint, az orosz—lengyel meg nem támadási szerződést a közeljövőben ratifikálják. A román—oros elmaradt meg nem támadási szerződésről kormánykörökben nem emlékeztek meg, ellenben a román—lengyel katonai szövetség felbomlását befejezettnek tekintik és olyan módon tárgyalnak róla, amelyből kiérezhető, hogy Lengyelország keleti politikája nem vált be.

— **Aradi katonatisztek sikere a fogarasi tanfolyamon.** Az ősz elején őrnagyi tanfolyam volt Fogarason, ahol számos aradi kapitány is részt vett. Ma négy aradi katonatiszt, névszerint: Russu Virgil, az aradi 93-as gyalogezred kapitánya, valamint Neferu Dumitru, Bosdolea és Mironescu tüzérkapitányok kaptak értesítést, mely szerint elsőrangú eredménnyel végezték el a tanfolyamot. Különösen Neferu és Russu kapitányt ismerik jól Aradon, akik itt tartózkodásuk óta az aradi társaságok kedvelt tagjai. A rokonszenves katonatisztekét őrnaggyá való előléptetésük alkalmával számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

— **Ki okozta a tüzet a temesvári szeszgyárban.** Temesvárról jelentik: Beszámoltunk arról a nagyarányú tűzvészről, amely a temesvári szeszgyár raktárépületét elhamvasztotta. A tűz okát most állapította meg a tűzvizsgáló bizottság, amely megállapította, hogy öngyújtásról szó sem lehetett, ugyancsak megdőlt az a feltevés is, hogy a tüzet rövidzárlat okozta volna. Végül megállapítást nyert, hogy a tüzet egy vigyázatlanul eldobott cigarettavég okozta. A cigarettát az anyagraktárban dobták el, ahol véletlenül a kőcek közé esett és lassan tüzet okozott. A bizottság feladata most az, hogy megállapítsa: kinek a könnyelműsége következtében tört ki az anyagraktárban a tűzvész.

VILÁGITÁS VEVŐT VONZ!

Az áru is kelendőbb, ha tetszetős és előnyös megvilágításban mutatjuk vevőinknek. A jó világítás gazdaságos is, mert forgalmunkat növeli. Égessen üzletében ezért

TUNGSRAM

EGÓTI

LEGUJABB

Hitler hajlandó együttműködni a volt Papen-kormány vezető tagjaival

Berlinből jelentik: Ma nyilvánosságra hozták a Hitler és dr. Meisner államtitkár között lefolyt levélváltást, amelyből kiderül, hogy a nemzeti szociálista vezér hajlandó, Hindenburg elnök kivánságához képest, kormányába venni Schleicher tábornok, hadügyminisztert, valamint báró Neurath külügyminisztert. Hitler

azt is bejelentette, hogy kancellári megbízatása után 48 órával betérjeszti gazdasági programját. Hindenburg birodalmi elnök egyébként ma kihallgatáson fogadta Kass prelátust, a centrumpart vezérét, akivel arravatkozólólag folytatott tárgyalásokat, hogyan lehetne többségi kormányt alakítani.

— **Tüzet okozott Aradon egy bekapcsolt villanyvasaló.** Ma a hajnali órákban a Fábian-ucca és a Deák Ferenc-ucca sarkán levő Bugariu Tódorné kézimunka üzletében tűz ütött ki. A tüzet a sarkon posztoló rendőr vette észre és azonnal értesítette a tűzoltóságot, ahonnan nagy apparátussal vonultak ki a tűz elfojtására. Felfeszítették a redőnyt és csakhamar megállapították, hogy a bekapcsolt villanyvasalótól a padló tüzet fogott és lassan égni kezdett. A fojtott levegő nem engedte lángra kapni a gyúlékony anyagot, amelyek az üzletben vannak felhalmozva és ennek köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt. A tűzoltók rövid idő leforgása alatt eloltották a tüzet. Megállapították, hogy a kár jelentéktelen.

— **AUTÓSZERENCSETLENSÉG HUSZ SEBESÜLTTEL.** Lipcséből jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt ma délután az állomás közelében, ahol egy beérkező gyorsvonat összeütközött az egyik sín páron veszteglő villanyosmozdonnyal. A szerencsétlenségnek 20 sebesült áldozata van.

— **Gyomor- és bélzavaroknál étvágytalanság, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányinger** néli 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkör házi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általában dicsérik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A határon lévő magánpénzbevaltók működése megszűnt.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter megvonta a határállomásokon lévő pénzbevaltó magánüzletek működési engedélyét. Ilyenformán most már egyedül csak a Banca Nationala pénzbevaltó irodái fogják működni.

— **Könnyebb természetű autókarambol történt ma a volt Fábian-ucca és a Kazinczy-ucca sarkán.** A Kazinczy-uccából fordult be az Ar. 675. számú luxusautó, amelyet Anghelescu Gavril vezetett, ugyanekkor közeledett a Fábian-ucca felől az Ar. 419-es számú autobus, melynek volánjánál Heller István soffőr ült. A soffőrök csak az utolsó pillanatban vették észre egymást és így sikerült nekik megakadályozni a komolyabb szerencsétlenséget, de az autók sárhányói behorpadtak. A rendőrség bevezette a nyomozást és kétségkívül meg fogja állapítani, hogy a balesetért kit terhel a felelősség.

— **Aradváros munkanélküli segélyakciója teljes lendülettel megindult.** A mai napig az új munkanélküli nyilvántartásba 1600 új munkanélkülit irtak be a város főorvosi hivatalában, akiknek jórészt a város a gátjavítási munkáknál foglalkoztatja.

— **Talált tárgyak.** Az aradi rendőrség közli, hogy igazolt tulajdonosa a következő talált tárgyakat átvehetik az aradi központi rendőrségen: 1 női erszény, egy asztalkendő, egy kerékpár, egy kékszíni sapka, egy vasuti igazolvány, két kulcs, egy nyaksál, egy marhapasszus, egy női ruha, egy női retikül, két kotta, egy tárca különböző iratokkal, egy szij, egy hátizsák, egy aktatáska, egy felöltő, egy erszény személyazonossági igazolvánnyal. Az állatvásáron lovakat, szarvasmarhákat és egyéb állatokat, ezenkívül pedig több kocsit találtak. Mindazok a gazdálkodók, akiknek az elmúlt hetekben valamijük elveszett, jelentkezzenek a rendőrségen.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a téli idényben, dacára a teljes üzemnek mérsékelt áron ad teljes ellátást, betegeknek és üdülőknök.** Az összes gyógykezelők, — külön szivostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Az aradi liberális-párt jelölő-listája

Amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában hírül adtuk, a nemzeti-liberális-párt aradmegyei tagozata szerdán önálló listát nyújtott be az aradi törvényszéki főelnökséghez, kapcsolatban a közeledő aradmegyei tanácsválasztással. A lista vezetője dr. Marcus Mihály volt bankigazgató, utána a következő tagok sorakoznak a listán: Novac Axentie pécskai gazdálkodó, dr. Iancu Adám kurticsi birtokos, Gartner Jakab szentannai birtokos, Ples György tanító, Ghebelean Lázár pankotai földmives, Giurgiu Ioan bohani lelkész, Vidican Teodor nadabi birtokos, Bulzan Avram bokszegi, Suba Gheorghe ternovai, Rudan Ioan paulisi, Oprean Ioan bontesti földmivesek, Ambris András nagylaki szlovák birtokos, Vormittag Adám glogováci német földmives, Baltoi Gheorghe sikló, Tripan Moise butyini, Mesarosiu Dumitru sajtenyi, Neagu Nicolae lugozói, Juja Gheorghe radnai, Faur Ioan somoskeszi, Halmagean Mihail kovaszinci, Stoiu Gligor nagylaki, Weiszgarber Ferenc keresztési, Dobrita Mihail péli földmivesek, Ticus Ilie halmágyi szücsmester, Vesa Aurel dieci földmives, Ciurba Leontin sebesi ügyvéd, Bulz Pavel gyarmatai, Petrisor Pavel vidrai földmivesek, dr. Hentiu György borosjenői, Popovici Stefan kisjenői, dr. Cotiolu Romulus aradi, Pausesti Nicolae aradi ügyvéd, Vulpe József párttitkár és dr. Ursu Ioan aradi ügyvéd. A benyújtott lista arra enged következtetni, hogy különösen vidéken élénk harc lesz az egyezményes kormánypárt és az ellenzéki liberális-párt között.

Korlátlanul megbiztak Hulber Silviusban, aki tizenöt esztendeig milliókat sikkasztott

A nagyszabású bűnügy főtárgyalása az aradi törvényszéken. -- Érdekes tanuvallomások. -- Károsult, aki egy lej kártérítést követel

Az aradi törvényszék dr. Costa—Sulutu-tanácsa ma délelőtt kezdte meg Hulber Silvius, az aradi Victoria-bank sikkasztó ellenőre bűnügyének folytatódó tárgyalását. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg és már jóval annak megkezdése előtt a közönség zsúfolásig megtöltötte a törvényszék második szekciójának üléstermét.

A tárgyalás megnyitása után részint a régi, részint pedig új tanúk kihallgatására került sor. Így többek között kihallgatta a bíróság Gui Tódort, a Victoria egyik tisztviselőjét, aki annakidején a bank megbízásából a házi nyomozást folytatta le. Albon József igazgató régi vallomását tartotta fenn. A következő tanu Braun István volt, majd pedig utána a Don-testvérek következtek, akik kétségkívül legsúlyosabb károsultjai ennek a bűnügynek. A törvényszék elsőnek Don János gazdálkodót hallgatja meg és kihallgatása közben az elnök több kérdést intéz a vádlotthoz is, aki beismeri, hogy váltókat hamisított Don János nevére. Több olyan váltóra, amelyre Don határozottan kijelenti, hogy nem ő írta alá, Hulber azt vallja, hogy az aláírások nem tőle származnak. Don János kihallgatása után fivére, Don Ilie hasonló értelemben tesz vallomást.

Motorca Romulus vallomásában előadja, hogy 74 ezer lej kölcsönt vett fel a Victoriától, mivel kisleánya meghalt és a temetési költségek fedezésére pénzre volt szüksége. A kölcsönt még idejében visszafizette és csak néhány hónap múlva tudta meg, hogy Hulber a pénzt el-sikkasztotta és prolongációs váltót helyezett el az ő nevére. Az idő előrehaladottságára való tekintettel a tanúk megeskettetésére került a sor, majd pedig az elnök bejelentette, hogy a tárgyalást délután 4 órakor folytatják.

Pontosan délután 4 órakor a fegyveres fogházor újból felvezette Hulber Silviust és kezdetét vette a tárgyalás, amelyen folytatták a tanúkihallgatásokat. Brutyou Ferenc lényegtelen vallomása után Cristea Demeter, a Victoria-bank néhány éven keresztül volt pénztárnokának kihallgatása következett, aki az elnök kér-

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap az AMTE a temesvári Elektrikát látja vendégül

A mérkőzés a legutóbbi találkozás revánja lesz — Nyilatkozik Gudbród Pál, az AMTE sportigazgatója

Vasárnap a bajnoki forduló befejezése után Arad nagynevű együttese az AMTE ad Aradnak programot. A munkás-csapat vezetősége ez alkalommal a temesvári Elektrikát köthette le és ez a választás szerencsés kézzel történt, mert az Elektriika ma a legjobb formában lévő temesvári csapat, amit már az a tény is bizonyít, hogy a Temesvár-kerületi bajnokságban vezető resicai UDR csapán ettől az együtttestől szenvedett az idei bajnoki küzdelmek során vereséget. Az Elektriika szépen szerepelt az őszi fordulóban, legutóbb egy Kupamérkőzés keretében az Ilst (Gyapjuipar) győzte le 4:0 arányban.

A mérkőzés lekötése körül zavarok voltak, de végre sikerült az ügyet tisztázni és így bizonyos, hogy az Elektriika vasárnap bemutatja képességét Arad sportközönségének. A lekötést bonyodalom előzte meg és erről ma beszélgetést folytattunk Gudbród Pállal, az AMTE sportigazgatójával, aki a következőket mondotta:

— Valóban az Elektriika lekötése körül nehézségek voltak, de sikerült az akadályokat a temesvári együttes itteni szerepeltetése elől elgördíteni és így teljesen bizonyos, hogy az UDR-t verő Elektriika vasárnap Aradon szere-

pel. Mi ehhez a lekötéshez presztizsbeli okokból is ragaszkodtunk, ugyanis legutóbb Temesvárott az Elektriika ellen barátságos meccset játszottunk és ekkor a mérkőzés végeredménye döntetlen volt, most győzelemmel akarjuk bizonyítani, hogy a kitünő temesvári együttes ellen győzni lehet. Mi győzelemre megyünk és bizom abban, hogy a 11 piros-fekete mezbe öltözött játékos tudni fogja a köteleességét.

Gyengén sikerült az Anglia ellen játszó osztrák csapat próbája

Bécsből jelentik: Meisl Hugó szerdán tartotta az első próbamérkőzést az Anglia ellen decemberben lejátszandó válogatott mérkőzésre. Előre kijelentette azonban Meisl, hogy nem az a végleges csapat, amelyik ezen a próbán résztvesz. A szerdai próbacapat ellenfele a Brigittenau volt, amelyet a válogatottak 2:1 (1:0) arányban győztek le. Négyezer főnyi közönség jelent meg a Hohe Warten, amely elégedetlen volt a játékkal, mert nem értette meg annak jelentőségét és nagy gólarányú győzelemre számított. A válogatottak láthatólag kimélték magukat, mire a közönség őket kigunyolta, a Brigittenaut pedig biztatta. Gschweidl passzából Zisek lötte az első gólt. A II. félidő elején Schall 2:0-ra emelte a gólarányt, míg a félidő végén a Brigittenau egy szabadrugásból olyképpen ért el egy gólt, hogy Hiden kezéből kipattant labdát a bíró gólnak ítélte. Az osztrák csapatban jó volt Zisek, Gschweidl, Sindelar, gyenge a fedezet-sor, míg a védelem keveset volt játékban. Meisl kijelentette, hogy a legközelebbi próbamérkőzésről kizárja a közönséget, a mostani helytelen viselkedés miatt.

A törökök a romániai professzionizmusra való hivatkozással kivonultak a Balkán kupamérkőzésekből

Bucurestiből jelentik: Érdekes levei érkezett tegnap a török labdarugószövetségtől Bucurestibe. A törökök bejelentették, hogy többé válogatott csapatuk nem vesz részt a (Balkán-kupában) (eddig résztvettek?), mert a romániai labdarugósport a professzionizmus bevezetésével jelentékeny előnyre tett szert, az amatőr török labdarugósporttal szemben. A labdarugószövetség most azon gondolkodik, hogy vajjon a jugoszláv „amatőr” játékosok, akiknek nagyszerű fizetésük van, kicsodák — török szempontból.

○ Egyelőre 8 proficsapattal indulna meg Németországban a profi-futball élete. A legjobb játékosokkal rendelkező 8 város a következő: Fürth, Nürnberg, Frankfurt, Mannheim, Ludwigshafen, Mainz, Saarbrücken, Karlsruhe és Stuttgart.

○ Emil Hirschfeld megnősült. Berlinből jelentik: Emil Hirschfeld volt német súlydöntő világrekorder, szerdán tartotta esküvőjét Königbergben, Johanna Schwalbach kisaszszonnyal.

○ Egész csapatra való játékost állított ki Németországban egy futballbíró, ami „világrekordot” jelent. A 11 játékosra olvadt mézőny ezután nem volt hajlandó a játékot folytatni, úgy, hogy a meccs félbeszakadt.

○ Pelle István megfellebbezte a magyar tornászszövetség ítéletét. Budapestről jelentik, hogy Pelle tornászvilágbajnok megfellebbezte a szövetség fegyelmi bizottságának dorgáló ítéletét és új bizonyító eljárást kért.

○ Négy góllal győzött a magyar válogatott csapat. Budapestről jelentik: A magyar válogatott csapat — milanoi utazása előtt — szerdán délután tartotta utolsó tréningjét a BSzKRt-pályán; ahol az olaszok ellen kijelölt csapatnak az amatőr, Ferencvárosi Vasutas volt a tréningpartneré. A mérkőzés első félideje harminc, a második félidő pedig husz percből állott és a válogatottak végeredményben 4:0 (1:0) arányban győztek.

déseire több felvilágosítást ad arra vonatkozólag, hogy miképpen történtek a kifizetések a pénztárnál. Cristea elmondja, hogy rendszerint Hulber és valamelyik igazgató írta alá a kifizetéseket, de az is megtörtént, hogy Hulber rendelkezésére fizettek ki különböző összegeket.

Az elnök Maszni János építész hallgatja ki ezután, majd Hancu Sándort, a bank volt pénztárnokát rendelik most a bírósági emelvény elé.

Lényegtelen vallomást tesz, majd utána Nicolescu János, a Victoria tisztviselője elmondja, hogy Hulber volt a bank ellenőre és mint ilyen, kifizetéseket eszközöltetett. Stan György tisztviselő, Barthl János lakatos és Cosma Emanuel volt bankigazgató kihallgatása következett ezután. Utóbbi ismerteti a bírósággal, hogy Popovici igazgató miképpen fedezte fel Hulber manipulációt, amikor a sikkasztó ellenőr éppen szabadságon volt.

Lepa Valer dr., Hulber védőügyvédje kérdést intéz a tanuhoz:

— Miképpen lehet az, igazgató ur, hogy egy ember 15 éven keresztül manipulálhatott a Victoriánál?

Tanu: Korlátlanul megbiztunk Hulberben, akit becsületes embernek tudtunk.

A tanuvallomások ezzel be is fejeződtek és a tárgyalást vezető elnök a délután kihallgatott tanukat esketi meg vallomásaikra. Ugyancsak megesketik Olinescu Marcell tanárt, bírósági írásszakértőt, akinek átadtak különböző váltókat, hogy megállapítsa azoknak aláíróit. Lepa Valer dr. kéri, hogy a vádlott részéről is delegáljanak egy írásszakértőt, Ispravnic János személyében. A bíróság a védő előterjesztését elfogadta. Végül Gherman Dante dr., a Don-fivéreik képviselője kérte a bíróságot, hogy egy lej kártérítésre ítélje a vádlottat Donékkal szemben.

Arra való tekintettel, hogy az írásszakértők csak a jövő hét végére készülnek el a vizsgálattal, a bíróság úgy döntött, hogy a főtárgyalást december másodikán folytatják.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Nemzeti Bank egyik aradi részvényese nyilatkozott az Aradi Közlönynek a törvényeszk szenzációs ítéletéről

A részvényátruházások érdekes részlete. — Az állam bankja most is nagy osztalékot ad

Általános feltűnést keltett az a bucaresti-i jelentés, amelyet az Aradi Közlöny csütörtöki száma szintén közölt, hogy a bucaresti-i törvényeszk megsemmisítette a Nemzeti Bank legutóbb megtartott közgyűlésének a cenzorok és felügyelőbizottsági tagok választására vonatkozó határozatát, mert azt szabálytalannak ítélte. A Nemzeti Bank, a régi szokáshoz híven, átvette a részvényeit néhány olyan részvényesnek, akik akadályozva voltak a közgyűlésen való megjelenésben, vagy nem akartak a választásban részt venni. Ezek közé tartozik a Creditul Industrial című hatalmas alaptőkéjű intézet is, amelyet öt évvel ezelőtt az állam alapított azért, hogy a romániai nagy iparvállalatok számára olcsó kölcsönöket folyósítson és azok első helyen bekebeleztesse az iparvállalatok ingatlanaira. Aradon és a környéken is számos gyár tetemes kölcsönöket kapott a Creditul Industrialtól és ezek a kölcsönök állami támogatás jellegűek voltak, mert az akkori husz-huszonnégy százalékos bankkamattal szemben, csak tizenkét százalékos kamatot számított.

A Credit Industrial tulajdonában szintén tetemes mennyiségű Nemzeti Bank-részvények vannak. Aradon lakó magánosok és pénzintézetek között ugyancsak található Nemzeti Bank-részvénytulajdonosok. Az Aradi Közlöny tudomása szerint, az egyik aradi régi nagy intézetnek többszáz darab ilyen részvénye van, de még más részvénytulajdonosok is találhatóak itt. Az Aradon lévő jegybank-részvények száma megközelíti az ezret, ami a tőzsdei árfolyam szerint, körülbelül négymillió lejnek felel meg, mert a tőzsdén most négyezer lejjel jegyzik az állami bank részvényeit, de a névértékü 3000 lej. Az Aradi Közlöny munkatársa aradi pénzügyi körökből a következő rendkívül érdekes adato-

kat tudta meg a Nemzeti Bank helyzetéről, a megsemmisített határozattal kapcsolatban:

— A Nemzeti Bank ugyanolyan részvénytársaság, mint más pénzintézet, — mondotta informátorunk, — de annyiban különbözik más részvénytársaságoktól, hogy ez az állam pénzügyeit intézi, tehát az állam bankárja. A Banca Nationala-nak a legutóbbi évekig százmillió lej volt az alaptőkéje, részvényeinek névértéke ötszáz lej volt, de a tőzsdén tizenkilencezer lejért kelt el a részvények darabja.

Néhány évvel ezelőtt részvénylebélyegzés történt és hatszázmillióra emelték fel az alaptőkét. Az új részvények a régi tulajdonosok kezébe jutottak, amit akkor a romániai pénzkapacitások erősen kifogásoltak. A jegybank egész Romániában most a legnagyobb osztalékot, évi tizenkét százalékot fizet, vagyis részvényenként nettó háromszáznegyvenegy lejt adott 1931-ben és ugyanennyi lesz a folyó évi osztalék is.

— Ami a választás megsemmisítését illeti, — folytatta az informátor, — az valószínűleg simán fog elintéződni, mert felsőbb fórum is foglalkozik még az ügyvel. Mi is mindig rendelkezésére szoktuk bocsájtani részvényeinket a Nemzeti Bank központi igazgatóságának, amely teljesen megbízható személyeknek adja a közgyűlés alkalmára az aradiak részvényeit, amelyeket a közgyűlés után szabályszerűen vissza szoktunk kapni. A többi részvénytársaság, a pénzintézetek és más vállalatok is hasonló gyakorlatot folytatnak és erről az összes hivatalos fórumoknak állandóan tudomásuk volt. Értesülesem szerint, néhány kisebbségi részvényes pártérdekekből támadta meg a Nemzeti Bank közgyűlésének határozatát, hogy a bíróság ítéletileg állapítsa meg: vajjon törvényesnek tekinthető-e az addigi gyakorlat.

Veszélyben az aradi ipar-bíróság

Reinhart Gyula szavá teszi, hogy a bíróság vezetője és szakértői másfél év óta nem kapják meg díjikat

Másfél év óta közmegelegedésre működik az aradi igazságügyi palotában az ipar-bíróság, amelynek vezetője Istrateşcu járásbíró, aki mellett ez a speciális bíróság egy jegyzőt is foglalkoztat. A bíróság a legmodernebb elvek alapján folytatja működését és kizárólag iparosoknak adósaikkal szemben fennálló követeléseit tárgyalja a szakértők meghallgatása után hozza meg ítéleteit. A szabályok értelmében, mindig este hat órakor kezdődtek ezek a szakbizottsági tárgyalások, nehogy az iparosok napközben munkaidejüket elveszítsék, de újabban délelőttre tették át a tárgyalásokat.

Sajnos, ennek a speciális és hézagpótló bíróságnak működését hátráltatják a súlyos

pénzviszonyok, amelyek miatt az ott szereplő személyek kezdettől fogva nem kaphatták meg az őket megillető járandóságukat.

Reinhart Gyula, az aradi iparostársadalom általánosan ismert vezéregyénisége, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara pénteki közgyűlésén szavá fogja tenni azt, hogy tudomása szerint, az ipar-bíróság vezetőjének ötvenezer lej járandóságát még mindig nem folyósították és a szakértők sem kapták meg díjikat, már pedig a mai nehéz viszonyok között senkitől sem lehet díjtalan munkát kívánni. Nehogy ez a közhasznú fórum működésében teljesen megbénuljon, arra fogja kérni a kamara vezetőségét, hogy járjon közbe a kormánytól a törvényben megállapított díjak kifizetése érdekében.

— Az aradi Kereskedelmi Kamara közgyűlését ma, pénteken délután tartja meg, amelyen tárgyalják az 1933. évi költségvetést. Ezenkívül a folyó ügyek között a tárgysorozaton szerepelnek a Kamarák legutóbbi értekezletén tárgyalt ügyek, valamint az aradi új telefonközpont érdekében történt intervenció és az új keverésű liszt forgalmáhozatala alkalmából készült felterjesztés is.

Nincs pénze? Ne busuljon, kevés pénzzel is vásárolhat

finom Havasi tömlő meg Tátrai esemege juhturókat:

Idei Roquefort,	á 250.—	Lei kgr.
Székely turó	á 32.—	" "
Juhturó tiszta	á 40.—	" "
Liptói turó la	á 60.—	" "

és az összes finom esemegesajtok legolcsóbb beszerzési forrása. Gyűződjön meg!

„AROMAT“ Tejtermék speciális üzem és üzlet, volt Asztalos Sándor-uca 8. szám.

Súlyos bonyodalmak a konyak-, rum és likőr luxusadója körül

Ki viselje az új terheket?

A rum- és likörgyárosok körében valóságos konsternációt keltett az Aradi Közlöny-ben ma megjelent az a hír, hogy a pénzügyminiszterium 16.5 százalékos luxusadót (nem forgalmi adót) vetett ki a rum, konyak és likőrre. Mint megirtuk, a rendelet az aradi pénzügyigazgatóságra is megérkezett, azonban egyelőre nem hajtják végre, mivel először tisztázni kell, hogy milyen időponttól szedik az adót. A 16.5 százalékos luxusadó híre teljesen megbénította a rum-, konyak- és likörgyárosok munkáját. A gyárak nagyobb megrendeléseket kaptak novemberre és decemberre s ezeket már nem bonyolítják le a helyzet tisztázásáig. Amennyiben ugyanis érvénybelép az új adó, értesíteni kell vevőiket arról, hogy az eladott, illetve lekötött áru 16 és fél százalékkal drágább lett, mint ahogyan megállapodtak. Beavatott forrás szerint a rum- és likörgyárosok szövetségének aradi központja már interveniált az ügyben a pénzügyminiszteriumnál, amelyet a rendelet visszavonására kérnek. A szövetség elhatározta, hogy abban az esetben, ha visszamenőleg akarná az állam inkasszálni az új luxusadót, úgy az ügyet a törvényeszk elé viszik, ahol a szesz-törvény 102-ik paragrafusa alapján kéri a pénzügyminiszteri rendelet megsemmisítését. A kivetett új luxusadónak tehát előreláthatólag még igen érdekes következményei lesznek.

— **Miniszteri felhatalmazás az aradi Ipartestület további működésére.** Mint ismeretes, a munkakamarák megszervezése következtében a kisiparosok ezután nem az ipartestületekhez, hanem a munkakamarákhoz fognak tartozni. A törvény rendelkezései nem keltettek megnyugvást, mert az önálló iparosokat a munkásaikkal ugyanazon kamarába osztották be. A régi iparosok a legtöbb helyen — így Aradon is — ragaszkodnak az Ipartestület kebelében való működéshez és ezért küldöttéleg fordultak Ioaniteşcu munkaügyi miniszterhez, akitől azt kérték: engedje továbbra is fennállni az Ipartestületeket. A miniszter válaszában kijelentette, hogy nincs kifogása az Ipartestület működése ellen, de annak fenntartása az iparosokat egyénileg terheli. Az aradi iparosság jelentékeny része kívánja az Ipartestület fennmaradását, mert annak működését teljesen kielégítőnek tartják.

— **Megbukott a világhírű Borsalino-kalapgyár.** Rómából jelentik: A Borsalino-kalap jelentette világszerte a férfidivat tetejét. Nem volt igazi világhírű, aki nem Borsalino-kalapot hordott. Most ennek is vége már. A világhírű Borsalino-kalapgyár, amely a lombardiai Alessandriából árasztotta el a világot pompás kalapjaival, szintén a gazdasági világválság áldozata lett. Három évvel ezelőtt még közel egymillió darab férfikalapot tudott eladni, az idén pedig ennek a mennyiségnek egyötödére sem talált vevőt. Így aztán a hatalmas cég is összeroppant. Előbb megpróbálkozott az alaptőkének 24 millió lírától 14 millió lírára való leállításával, de a 10 millió lírának leírása sem javított a helyzeten és most kénytelen volt a kényszeregyezségi eljárás megindítását kérni. Összes tartozásai 25 millió lírát tesznek ki, míg az aktívái a 16 milliót sem érik el.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
tölt.

„OLLA“
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkoplag ellenőrizve
a lehető legnagyobb garanciát nyújtja.
Ugyolyon az „OLLA“ névre!

KÖNYVEK

Szilnyai Zoltán: „Nincs feltámadás”. A magyar vidéki város élete háboruban, forradalmakban és a váltság éveiben. Az Atheneum 68 lejes diszvázonkötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3-400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál.

Vicki Baum: „Helén doktorkisasszony”. Vicki Baum a mai Németország legolvasottabb írója, a „Helén” Németország legnagyobb regénysíkere. Az Atheneum 68 lejes diszvázonkötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3-400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a 12 kötetes szenzációs sorozat jegyzékét.

Sigríd Udset: „Kristin Layransdatter”. Káldor könyvkiadó kiadása. A három Nobel-koszorús kötet, három pillér: a múlt, a jelen és a végtelen között. Az első a „Koszoru”, a világirodalom örökbecsű remekműve. Krisztin kemény, tántoríthatatlan akaratu, erős nő lélek. Beleszeret egy előkelő, de könnyelmű lovagba, s egy tavaszi éjszaka mámorában az övé lesz. Szülei másnak szánták. Nem látják szívesen a rosszhírű urat, akinek zabolatlan természete miatt nem egyszer kell kijűföldre menekülnie. De Kristin keményen keresztülhajtja akarátát. Egészen rabjává teszi az ingatag Erlend-t. Szüleitől is kieresztolja a házasságba való beleegyezésüket, s azután a hajadonok ünnepe koszorújával, amely jog szerint nem illetné meg, hiszen szíve alatt hordja Erlend gyermekét, szorongásai közt is büszkén járul az oltár elé. A fordítást Hajdu Henrik végezte, akit erre egyaránt tesz hivatottá a skandináv élet és irodalom mély ismerete és szeretete. Ára füzve 144 lej, kötve 204 lej. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a Káldor könyvkiadó könyveinek jegyzékét.

Bródy Lili: „A Mancs”. A gyorsan népszerűvé vált fiatal író friss, úde regénye a mai budapesti leányról. Az Atheneum 68 lejes diszvázonkötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3-400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál,

Rádió műsor

— Romániai időszámlás. —

PÉNTEK, NOVEMBER 25.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.25. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. A filharmonikusok hangversenye. Budapest I. 10.15. Hangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. A rádió házikvintettének hangversenye. 4.30. A rádió diákkézlője. 5. Novella. 6. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 7.15. Gyorsírótanfolyam. 7.45. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 8.45. Színműelőadás a Stúdióból. „A vihar”. Színijáték 3 felvonásban. Irta: Shakespeare. Majd: Rózsavölgyi gramofonhangverseny. 12.15. Guttenberg György jazz-zenekarának hangversenye, Vig Miklós énekszámaival. Bécs. 12.30. Stumpf-négyes. 13.40. Tito Schipa gramofonlemezek. 14.10. Gramofon. 16.20. Mendelssohn-művek. 17.55. A Haupt-zenekar szórakoztató zenéje. 20.10. Schwarz Lili és Emmi hangversenye. 23.30. Közvetítés az Oase-bárból. — Belgrád. 12. Rádiózenekar. 12.57. Harangszó. 13.05. Gramofon. 16. Gramofon. 17.30. Rádiózenekar. 21.05. Szimfonikus hangverseny Varsóból. — Berlin. 18.40. A lant, mint szólóhangszer. 19.20. Finn dalok. 20.10. Gramofon. 21.15. Zene- és énekkari verseny. 22.15. Szimfonikus hangverseny. Utána: Táncczene. — Brünn. 16.30. Délszláv zongoraművek. 17.10. Rádiózenekar. — Hellsberg. 19.50. Mechlich zeneszerző művel. 21.15. Romantikus zeneművek. — Kassa. 13. Gramofon. 13.30. Ruzicska szalonötös. 14.35. Gramofon. 15.30. Rádiózenekar. — Lahti. Svédül. 19.15. Dalok és Major Oszkár zongoraversenye. — Milano. 18.10. Gramofon. 20. Könnyű zene. 20.30. Gramofon. 21.45. Szimfonikus hangverseny. — Mor. Ostrava. 10.30. Rendőrségi zenekar. 13.30. Rádiózenekar. — Palermo. 21.45. Puccini: Bohémélet. — Prága. 7.15. Zenés ébresztő. 12. Gramofon. 18.05. A prágai négyes. 21.45. Smetana: „Két özvegy” című operája. 23.45. Jazz-

zene. — Róma. 18.30. Zenekari hangverseny. 21.45. Szimfonikus hangverseny. — Varsó. 17.30. Gramofon. 18. Szórakoztató zene. 19. Táncczene. 21.15. A filharmonikusok hangversenye.

SZOMBAT, NOVEMBER 26.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Sibiceanu zenekar: Könnyű és román zene. 19.25. Sibiceanu zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.45. Algir baritonista hangversenye. 22.05. Rádiózenekar. — Budapest I. 10.15. Az 1. honvédszázados zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Hangverseny. 5. A „Rádió Élet” gyermekjátékszórója. 6. „Múzeumok vándorlása az Újvilágba”. 6.30. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 7.45. Rádióamatőr-posta. 8.15. „Végeladás”. Moly Tamás felolvasása. 8.45. A Mándits-szalonzene hangversenye. 9.45. A rádió külügyi negyedőrája. 10. Másfélóra könnyű zene. 11.45. Győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye az „Emke” kávéházból. Vargha Imre énekszámaival. Budapest II. 7.45. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Wolfsthal-zenekar. 14.45. Saliapin-lemezek. 17.15. Hangverseny. 18.15. Hires énekesek gramofonon. 19.15. Pfleger fuvószenek. 20.35. Hangverseny. 22.40. A Römisch-zenekar szórakoztató zenéje. — Belgrád. 12. Gramofon. 12.57. Harangszó. 13.05. Rádiózenekar. 16. Gramofon. 17. Népdalok. 17.30. Rádiózenekar. 20.30. Gramofon. 21. Schubert: „Három a kislány” című operettje. Utána vendéglői zene. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 19.25. Weber: Klarinét- és zongoraverseny. 20.25. Schumann-dalok. Utána: Táncczene. — Frankfurt. 21. Meyerbeer: Ördög Róbert című operája. — Kalundborg. 22.25. Zongoraverseny. Előadja: Czeglédi Rózsi. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Cigányzene. 18.40. Falusi zene. 21.35. Lengyel est. — Milano. 18. Táncczene. 20. Gramofon. 21.45. Tarka-est. 23. Rádiózenekar. Mor. Ostrava. 11. Katonazene. 12. Gramofon. 19.25. Gramofon. Utána: Rádiófilm. — Prága. 7.15. Zenés ébresztő. 12. Gramofon. 13.10. Gramofon. 18.50. Gramofon. 22. Benes fuvószenek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkevesebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közzétehető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

NINDENES azonnali felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4110

JOBB NŐ házzvezetőnek vagy gyermek mellé ajánkozik, vidékre is megy. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3985

FŐZNITUDO, jobb, fiatal mindenesleányt keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4008

MINDENES szakácsnő, esetleg bejárónő jófizetással felvétetik. Str. Bucur No. 12. 4004

LAKÁS.

KÜLÖNÁLLO 3 szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Str. Trib. Buteanu No. 4. 8401

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KERESSEK jókarban levő blokkot. Cím Laptovits Zoltán, Str. D. Balassa 148. 4006

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyait beadja Salgóné bizományi üzletébe Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat: aranyemléket, díszítványokat, keleti és gyári szőnyeget, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

ELADO Porcellán fali mosdó, telepes rádió, márvány oszlop, nagy üst, összecusukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2-4 ig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3544

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

MACULATURA-papír 5 kg-os csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Alkalmi házajánlatok!

Volt Ferenc-tér táján magasföldszintes, 1x8, 4x2, 2x1 szobás, részben fürdőszobás lakásokkal, üzletnek alkalmas pincékkel, 400 öles gyümölcsösökkel, áron alul, 480.000.

Ugyanott magasföldszintes, 1x8, 1x2, 1x1 szobás, részben alápincézve, kis gyümölcsösökkel, alkalmi áron, 180.000. — Megbizott:

HATSCHEK, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 2. sz. l. em.

12 és 6 SZEMÉLYES ezüst evőeszközök, ezüst gyertyatartók, ezüst tortatál, komplett szobaberendezések, szőnyegek, festmények, márkás porcellánok, szőrmebundák, díszítványok, férfi kabátok, vitrinek, komódok, antik sarokszekrények, storek, tüggönyök, asztalterítők, asztal és ágyneműk, fényképező gép, álló villanylámpák, fotelok, tükrök, ebédlőra, fali vitrinek, meissenai és Neu Wieu servisek, díszítványok stb. oladók. Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

HASZNALT, de jó állapotban levő vizvezeték kiöntő-kagyló, megvételre kerestetik. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérék.

Puha ólom

megvételre kerestetik.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Hő- és sárcipő javítás

6 óra alatt, talp és sarok Lej 60.-ért törött üveg- és porcellán-tárgyak szakszerű ragasztása, külön ragasztószert kapható a „Motorica”-nál, v. Asztalos Sándor-ucca 12. 4007

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnali kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Jöjjön hozzánk!

Meglátja érdemes! Arverésből, alkalmi vésőelekből, hagyatékokból származó ebédlők, hálók, uriszobák, szalonnok rendkívül olcsón. Kaszák 0, 1, 2, 3-as olcsón. Férfi- és női bundák, gardero szekrények, fehér butorok, összecusukható vaságyak, lőszór matrac 3 párna 850 lej. Amerikai íróasztal, amerikai redőnyös könyvszekrény. Tonet-székek 100 lej, ottomán 900 lej, stb. stb. **COMISIO** bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összekötésben álló temesvári zálogház 24 százalékos melletti folyósi kölcsönökötartany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegek, írógépekre, stb., úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtlen elfogadunk.

Hirdessen a 47 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

NEMZETI SZÁLLODA :: HOTEL NATIONAL

BUDAPEST VIII., József-körút 4., a Nemzeti Színházzal szemben. — Telefon: 320-30, 334-09, a HUNGARIA

NAGYSZÁLLODA Kényelmes, tiszta szobák. Hideg-meleg folyóvíz. vezetése alatt. Közponit fűtés, fürdőszobák, telefon világítójelzők.

Reggeli-terem. ☉ Éttermek ☉ Dreher-söröző.

Polgári árai Figyelmes kiszolgálás. ☉ Egyágyas udvari szobák: P. 6, 7, 7.50, 8. Uccal szobák: P. 9, 10. Kétágyas szobák: 11, 11.50, 12, 14, 15, 17, 18. ☉ Kiránduló cserevonattal érkező t. vendégeknek a szobárainkból 25 százalék kedvezményt nyújtunk.